

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՅՈՒՆ

ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
(ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ)

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ԻԶԵՎԱՆ – 2016

ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ Ծրագրի մասնագիրը (սպեցիֆիկացիան)

1. Ծրագրի անվանումը և մասնագիտության դասիչը	Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն 023102.00.6
2. Քուիր	Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղ
3. Ծրագրի հավատարմագրված է	—
4. Շնորհվող որակավորումը	Բանասիրության բակալավր
5. Ծրագրի մեկնարկի ուսումնական տարին	2016/2017
6. Ուսումնառության լեզուն	Գրական հայերեն
7. Ուսուցման ձեր	Արևկա

8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները

Ծրագրի ոդիմորդը պեսք է ունենա միջնակարգ, նախնական մասնագիտական կամ միջին մասնագիտական կրթության վկայական:

Ընդունելությունը կատարվում է ըստ ՀՀ կառավարության հաստատած Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի:

9. Ծրագրի նպատակները

Ծրագրի նպատակն է պատրաստել ֆրանսերեն լեզվի և գրականության բնագավառում միջառարկայական գիտելիքներով և հմտություններով օժտված մասնագետներ, որոնք ունակ կլինեն.

1. Ներդնելու ֆրանսերեն (անգլերեն) բանավոր և գրավոր խոսքի գիտելիքներն ու հմտությունները հաղորդակցման տարբեր ոլորտներում,

2. կատարելու գրավոր և բանավոր թարգմանություններ,

3. կատարելու գիտական հետազոտություններ ֆրանսերենի և ֆրանսիական գրականության տեսական և գործնական խնդիրների վերաբերյալ:

4. Մասնաճյուղում համապատասխան դասընթացներին մասնակցելուց հետո որոշակի վերապատրաստումներից հետո

դասավանդելու հիմնական, միջնակարգ և միջին մասնագիտական հաստատություններում:

10. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	Դասավանդման/ուսումնառության մեթոդները
Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.	Ուսանողները ձեռք են բերում U1- U6 կետերում նշված գիտելիքը և իմացությունը հետևյալ մեթոդներով. U1, U2, U3.
Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանափրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադիմ մեթոդները,	▪ դասախոսություններ, ▪ սեմինար պարապմունքներ, ▪ գործնական պարապմունքներ, ▪ ռեֆերատներ.
Ա2. արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ֆրանսերենով (առնվազն B2) ու անգլերենով (առնվազն B2) և մեկնաբանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարբերակելու ֆրանսիական և անգլոամերիկյան մշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ֆրանսիայի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,	U4, U5, U6. ▪ դասախոսություններ. ▪ սեմինար պարապմունքներ, ▪ խմբային քննարկումներ, ▪ բանավոր և գրավոր հարցումներ. ▪ Դիագնոստիկ ստուգում ▪ Ուսանողական պորտֆոլիո ▪ Աշխատանք ձեռնարկի հետ ▪ Աշխատանք բնագրի հետ ▪ Քեյսի ուսումնասիրություն ▪ Ռեֆերատ ▪ Շնորհանդես ▪ Ինքնուրույն աշխատանք
Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների, տեսքով,	Գնահատման մեթոդները Ուսանողների U1- U6 գիտելիքները և իմացությունը գնահատվում է հետևյալ ձևերով. U1- U6.

Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները, Ա5. ներկայացնելու ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը, Ա6. ներկայացնելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտավեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Ֆրանսիայի և ֆրանկոն երկրների, Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄՆ-ի մասին:	▪ գրավոր և բանավոր առաջդրանքների ստուգում, ▪ ստուգարքներ, ▪ միջանկյալ քննություններ, ▪ գրավոր ու բանավոր քննություններ ▪ եզրափակիչ բանավոր քննություններ, ▪ կուրսային աշխատանքների պաշտպանություն, ▪ ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն:
Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ Այս ծրագիրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինինի. Բ1. վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ֆրանսերեն, անգլերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մուտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի բարձրացնելիս, Բ2. ալանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը	Դասավանդման/ուսումնառության մեթոդները Ուսանողները ձեռք են բերում F1-F6 կարողությունները հետևյալ մեթոդներով. F1. ▪ գործնական պարապմունքներ, ▪ գրավոր և բանավոր առաջդրանքներ, ▪ դասախոսություններ F2- F5. ▪ գրավոր և բանավոր առաջդրանքներ, ▪ գիտական սեմինարներ, ▪ գործնական պարապմունք-

ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S&S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,	ներ, Բ6 ▪ գրավոր և բանավոր առաջարանքներ, ▪ սեմինար պարապմունքներ, ▪ մանկավարժական պրակտիկա:
Բ3. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,	Գնահատման մեթոդները Ուսանողների Բ1-Բ6 գործնական կարողությունները գնահատվում են հետևյալ ձևերով.
Բ4. ընտրելու, վերլուծելու և աղապահցնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռքբերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,	Բ1 – Բ6. ▪ գրավոր և բանավոր առաջարանքների կատարման ստուգում, ▪ ստուգաքններ, ▪ միջանկյալ գրավոր ու բանավոր քննություններ, ▪ եզրափակիչ բանավոր քննություններ.
Բ5. կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղապահցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:	▪ գրավոր և բանավոր առաջարանքների կատարման ստուգում, ▪ ստուգաքններ, ▪ միջանկյալ գրավոր ու բանավոր քննություններ, ▪ եզրափակիչ բանավոր քննություններ, ▪ բակալավրական ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն, ▪ կուրսային աշխատանքների պաշտպանություն, ▪ Դիագնոստիկ ստուգում ▪ Ուսանողական պրոտֆոլիո

Ք6. վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ֆրանսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:	▪ Աշխատանք ձեռնարկի հետ ▪ Աշխատանք բնագրի հետ ▪ Քեյսի ուսումնասիրություն ▪ Ուժերատ ▪ Շնորհանդես ▪ Ինքնուրույն աշխատանք
Գ. Շնորհանքական (փոխանցելի) կարողություններ	Դասը ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.
Գ1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխառծակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,	Դասավանդման/ուսումնառության մեթոդները
Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազորմանը,	Գ1 –Գ3.
Գ3. զուգադրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսնորելով մասնագիտական բարեխնդություն և ինքնուրույնություն,	Ուսավանդման/ուսումնառության մեթոդները Գ4-Գ5.
Գ4. օգտվելու տեղեկատվական	▪ առաջադրանքներ և խմբային քննարկումներ, ▪ սեմինար պարապմունքներ, ▪ գործնական պարապմունքներ, ▪ թարգմանություն, ▪ համացանցից օգտվելով՝ անհատական հանձնարարությունների կատարում. ▪ ավարտական աշխատանքի պատրաստում և կատարում ▪ օտարալեզու մասնագիտական գրականության ընթերցում, ▪ համացանցից օգտվելով՝ անհատական հանձնարարությունների կատարում. ▪ բանագոր ներկայացումներ, ▪ գիտական սեմինար, ▪ դասախոսություններ, ▪ սեմինար պարապմունքներ:

տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,	Գնահատման մեթոդները Ուսանողների Գ1-Գ5 ընդհանրական կարողությունները գնահատվում են հետևյալ ձևերով.
Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:	Գ1-Գ5. ▪ առաջարանքների կատարման ստուգում, ▪ կուրսային աշխատանքների պաշտպանություն, ▪ Դիագնոստիկ ստուգում ▪ Ուսանողական պրոտֆոլիո ▪ Աշխատանք ձեռնարկի հետ ▪ Աշխատանք բնազրի հետ ▪ Քեյսի ուսումնասիրություն ▪ Ռեֆերատ ▪ Շնորհանդես ▪ Ինքնուրույն աշխատանք ▪ անհատական առաջարանքների կատարման ստուգում, ▪ ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն:

11. Ծրագրի կառուցվածքը

11.1. Ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքի նկարագրությունը

Բակալավրի ծրագիրը բաղկացած է 4 հիմնական կրթամասերից՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (28 կրեդիտ աշխատածավալով), ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական, (10 կրեդիտ աշխատածավալով) ընդհանուր մասնագիտական (180 կրեդիտ աշխատածավալով), ինչպես նաև այլ կրթական մոդուլներ (22 կրեդիտ աշխատածավալով):

1. Հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս

Պարտադիր դասընթացներ (28 կրեդիտ)

Ներառում են ամբարձման բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ մոդուլ դասընթացներ, որոնք նպա-

տակառողիված են համալսարանական կրթության ընդհանուր տեսական հենքի ձևավորմանը:

Կամընտրական դասընթացներ (4 կրեղիտ)

Ներառում են ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեղիտատարությամբ մոդուլ դասընթացներ, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երկուսը:

2. Մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս

Դարտադիր դասընթացներ (10 կրեղիտ)

Ներառում են ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեղիտատարությամբ մոդուլ դասընթացներ, որոնք նպատակառողիված են ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական գիտելիքների մասնագիտական հենքի ձևավորմանը:

Կամընտրական դասընթացներ (2 կրեղիտ)

Ներառում են ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեղիտատարությամբ մոդուլ դասընթացներ, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու մեջ:

3. Մասնագիտական կրթամաս (180 կրեղիտ)

Ապահովում են մասնագիտական ոլորտի հիմնախնդիրների պատշաճ ընկալումը (180կրեղիտ):

4. Կրթական այլ մոդուլներ

Արտադրական պրակտիկա (2 կրեղիտ)

Ապահովում է մասնագիտական ոլորտի կիրառական հիմնախնդիրների ընկալումը.

Կուրսային աշխատանքներ (4 կրեղիտ)

Ամփոփիչ ավարտական քննություն (4 կրեղիտ)

Ավարտական աշխատանք (12 կրեղիտ)

Կրթական ծրագրի եզրափակիչ փուլն է, որի նպատակն է ամփոփ հետազոտություն ներկայացնել բակալավրի ավարտական աշխատանքի թեմայի շրջանակում:

11.2. Ուստարիներ և ուսումնական մոդուլներ

1-ին ուստարի /1-2 կիսամյակներ/

ՊԱՐՏԱԳԻՐ	ԿԱՍԸՏՐԱԿԱՆ	ԱՌԱՋԱՐԱՄՈՒ-ԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՁԵՐ

Հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս ■ 0302/ B01. Հայոց լեզու և գրականություն -1 (2 կրեդիտ) ■ 0302/ B06. Հայոց լեզու և գրականություն -2 (2 կրեդիտ) ■ 0305/ B02. Ռուսաց լեզու -1 (4 կրեդիտ) ■ 0305/ B07. Ռուսաց լեզու -2 (4 կրեդիտ) ■ 0304/ B03. Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1 (2 կրեդիտ) ■ 0304/ B08. Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2 (2 կրեդիտ) ■ 0001/ B04. Ֆիզդաստիարակություն (0 կրեդիտ) Մարելմատիկական և բնագիտական կրթամաս ■ 0104/ B01. Համակարգչից օգտվելու հմտություններ (2 կրեդիտ) ■ 0105/ B02. Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ (2 կրեդիտ) Մասնագիտական կրթամաս ■ 0305/ B01. Լատիներեն (2 կրեդիտ) ■ 0305/ B17. Ֆրանսերեն լեզու -1 (9 կրեդիտ) ■ 0305/ B19. Ֆրանսերեն լեզու -2 (9 կրեդիտ) ■ 0302/ B05. Հայ հին և նոր	■ 0105/B04. Մաթեմատիկական հիմունքներ (2 կրեడիտ) ■ 0105/B04. Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ (2 կրեդիտ)	Առնվազն 60 կրեդիտի կուտակում:

գրականություն (2 կրեդիտ) ▪ 0302/B04. Գրականագիտության հիմունքներ (2 կրեդիտ) ▪ 0305/B02. Արտասահմանյան գրականություն - 1 (2 կրեդիտ) ▪ 0302/ B08. Հայ նորագույն գրականություն (2 կրեդիտ)		

Ուստարիներ և ուսումնական մոդուլներ		
2-րդ ուսուարի /3-4 կիսամյակներ/		
ԴԱՐՏԱՉԻՐ	ԿԱՍԸԸՆՐԱԿԱՆ	ԱՌԱՋԱԴԻՄՈՒԲ-ԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ
Հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս ▪ 0305/ B10. Ռուսաց լեզու/-3 (4 կրեդիտ) ▪ 0304/ B012. Փիլիսոփայության հիմունքներ (4 կրեդիտ) ▪ 0001/ B05 Ֆիզիաստիարակություն (0 կրեդիտ) Սասնագիտական կրթամաս ▪ 0305/ B21. Ֆրանսերեն լեզու - 3 (9 կրեդիտ) ▪ 0305/ B23. Ֆրանսերեն լեզու - 4 (9 կրեդիտ) ▪ 0305/B18. Անգլերեն	Հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս ▪ 0201/ B15. Տնտեսագիտություն (2 կրեդիտ) ▪ 0304/ B15. Քաղաքագիտություն (2 կրեդիտ) ▪ 0304/ B15. Իրավագիտություն (2 կրեդիտ) Կամ ▪ 0202/ B14. Մշակութաբանություն (2 կրեդիտ) ▪ 0304/ B14. Կրոնների պատմություն (2 կրեդիտ)	Առնվազն 60 կրեդիտի կուտակում:

-1 (9 կրեղիտ) ▪ 0305/ B20. Անզլերեն - 2 (9 կրեղիտ) ▪ 0305/B03. Արտասահմանյան գրականություն -2 (2 կրեղիտ) ▪ 0305/B07. Արտասահմանյան գրականություն -3 (2 կրեղիտ) ▪ 0305/B 14. Երկրագիտություն /Ֆրանսերեն/ (2 կրեղիտ) ▪ 0302/ B06. Լեզվաբանության հիմունքներ (2 կրեղիտ)		

Ուստարիներ և ուսումնական մոդուլներ		
3-րդ ուստարի /5-6 կիսամյակներ/		
ՊԱՐՏԱԴԻՐ	ԿԱՍՏՈՒՏԱԿԱՆ	ԱՌԱՋԱԴԻՄ ՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ
Մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս		Առնվազն 60 կրեղիտի կուտակում:
▪ 0001/ B05. Քաղաքացիական պաշտպանություն (2 կրեղիտ) ▪ 0001/ B06. Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն (2 կրեղիտ)		Մինչև ծրագրի ամփոփիչ առեստավորումն ընկած ժամանակահատվածը ուսանողի ՍՈԳ-
Հնդիանուր մասնագիտական կրթամաս		

▪ 0305/B25. Ֆրանսերեն լեզու – 5 (8 կրեդիտ) ▪ 0305/ B30. Ֆրանսերեն լեզու - 6 (7 կրեդիտ) ▪ 0305/ B22. Անգլերեն-3 (9 կրեդիտ) ▪ 0305/ B24. Անգլերեն-4 (9 կրեդիտ) ▪ 0305/B9. Արտասահմանյան գրականություն -4 (2 կրեդիտ) ▪ 0305/B10. Արտասահմանյան գրականություն -5 (2 կրեդիտ) ▪ 0305/B32. Բառագիտություն (4 կրեդիտ) ▪ 0305/ B28. Օտար լեզվի պատմություն (3 կրեդիտ) ▪ 1701/ B01. Ռուս գրականության պատմություն-1 (2 կրեդիտ) ▪ 0305/ B33. Տեսական հնչյունաբանություն (3 կրեդիտ) ▪ 0305/ B11. Ռուս գրականության պատմություն-2 (2 կրեդիտ) Կրթական այլ մոդուլներ ▪ Կուրսային աշխատանք (2 կրեդիտ)	ը պետք է կազմի առնը- վազն 9,00

Ուստարիներ և ուսումնական մոդուլներ		
4-րդ ուստարի /7-8 կիսամյակներ/		
ԴԱՐՄԱԴԻՐ	ԿԱՍԸՆՏՐԱԿԱՆ	ԱՌԱՋԱԴՐԱՄԱՆ ՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՁԵՐ
Մասնագիտական կրթամաս		Առնվազն 240

▪ 0305/ B34. Ֆրանսերեն լեզու - 7 (10 կրեդիտ) ▪ 0305/ B16. Ֆրանսերեն լեզու - 8 (3 կրեդիտ) ▪ 0305/ B26. Անգլերեն-5 (8 կրեդիտ) ▪ 0305/ B31. Անգլերեն-6 (7 կրեդիտ) ▪ 0305/ B33. Անգլերեն-7 (10 կրեդիտ) ▪ 0305/ B15. Անգլերեն-8 (3 կրեդիտ) ▪ 0305/ B13. Արտասահմանյան գրականություն-6 (5 կրեդիտ) ▪ 0305/ B29. Տեսական քերականություն (4 կրեդիտ) ▪ 0305/ B12. Երկրագիտություն /Անգլերեն/ (2 կրեդիտ) ▪ 0305/ B35. Ոճագիտություն (3 կրեդիտ) ▪ 0305/ B36. Թարգմանության տեսություն և պրակտիկա (4 կրեդիտ)	Կրեդիտի կուտակում Մինչև ծրագրի ամփոփիչ ատեստավորում

Մասնագիտական կրթամաս   Կրթական այլ մոդուլներ   ▪ Կուրսային աշխատանք (2 կրեդիտ)   ▪ Արտադրական պրակտիկա (2 կրեդիտ)   ▪ Ամփոփիչ ավարտական քննություն (4 կրեդիտ)   ▪ Ավարտական աշխատանք (12 կրեդիտ)

11. 2. Պրակտիկայի հնարավորությունները և պայմանները

Արտադրական պրակտիկան կազմակերպվում է գիտական ղեկավարի հետ համատեղ կազմված և հաստատված ծրագրով: Այն իրականացվում է մասնաճյուղի միջազգային կապերի բաժնում, զբոսաշրջային գործակալություններում, միջազգային կազմակերպություններում:

11.3. Ավարտական ատեսառավորումներ

Ուստարի	Անվանումը
4-րդ ուստարի	Ամփոփիչ մասնագիտական քննություն Բակալավրի ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն

12. Ուսումնական պլանի քարտեզը

Կցված է

13. Տեղեկատվություն գնահատման կարգի վերաբերյալ

Տե՛ս «ԵՊՀ-ի ԻՄ հումանիտար գիտությունների կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց և դասընթացների տեղեկագիրը», Խջևան, 2016 թ., էջ 11-21:

ԵՊՀ ԻՄ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կարգ. Էջ 5-11:

14. Ապագա կարիերայի հնարավորությունները

«Օսուար լեզու և գրականություն /Փրանսերեն/» ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատանքի անցնել բարձրագույն կրթության և տնտեսության այն բոլոր ոլորտներում, որտեղ պահանջվում է ֆրանսերեն լեզվի իմացություն, և գրադեզնել հետևյալ պաշտոնները.

- թարգմանիչ,
  - մենեջեր,
  - էքսկուրսավար,
  - կրտսեր գիտաշխատող,
  - մամլո քարտուղար,
  - խմբագիր:
- Հնարավոր աշխատավայրերն են.
- միջազգային կազմակերպություններ,

- կրթական և հետազոտական պետական ու մասնավոր հիմնարկներ,
- բանկեր,
- տուրիստական գործակալություններ,
- թանգարաններ:

Ծրագրի շրջանավարտները կարող են շարունակել իրենց ուսումը մագիստրատուրայում:

Մասնաձյուղում համապատասխան դասընթացներին մասնակցելուց և որոշակի վերապատրաստումներից հետո դասավանդելու հիմնական, միջնակարգ և միջին մասնագիտական հաստատություններում:

15. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսներ և ձևեր (եթե կան)

Ուսումնառության գործընթացում օգտագործվում են հետևյալ օժանդակ ռեսուրսները.

- Ա. մասնագիտական գրականությամբ հազեցած գրադարան,
- Բ. էլեկտրոնային ռեսուրսներ:
- Գ. Համակարգչային սրահներ:
- Դ. ֆրանսերենի ուսուցման սրահ
- Ե. Սպորտ դահլիճ, խաղահրապարակներ
- Զ. Լինգաֆոնային սրահ

16. Համապատասխան կրթական չափորոշիչները կամ առարկայական կողմնորոշիչները

- ՀՀ կրթական որակավորումների ազգային շրջանակ

17. Ծրագրային այլ կողմնորոշիչներ

1. Դուրիխյան դիսկրիպտրներ
2. Սանկտ Պետերբուրգի Պետական համալսարանի կրթական ծրագիր
3. Երևանի Արքովյանի անվան Մանկավարժական համալսարանի կրթական ծրագիր

18. Լրացուցիչ տեղեկատվություն

Պետք է նկատի ունենալ, որ ծրագրի մասնագիրը տալիս է ծրագրի հիմնական բնութագրերի համառոտ նկարագրությունը և այն կրթական վերջնարդյունքները, որոնք ենթադրվում են, որ ձեռք կբերի ուսանողը, եթե նա լիարժեք կերպով օգտվի ծրագրի ընձեռած ուսումնառության հնարավորություններից։ Ծրագրի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվություն կարելի է գտնել ԵՊՀ-ի ԻՄ –ի դասընթացների տեղեկագրքում։

Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները

Ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ
Ա1. Մէկնարանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները:	Գ1 Պահպանել մասնագիտական եթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխագրծակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատերասում:
Ա2. Արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ֆրանսերենով (առնվազն B2) ու անգլերենով (առնվազն B2) և մէկնարանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարբերակելու ֆրանսիական և անգլոամերիկյան մշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարրեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ֆրանսիայի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը:	Գ2 Գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունք-ներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը:
Ա3. Կառուցելու տրամադրեն ձիւտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:	Գ3 Զուգադրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկանավարելու նորարարական գործընթացներ՝

			դրսորելով մասնագիտական բարեխտություն և ինքնուրույնություն:
U4.	Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:	Գ4	Օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:
U5.	Ներկայացնելու ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը:	Գ5	Կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:
U6.	Ներկայացնելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Ֆրանսիայի և ֆրանկոն երկրների, Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄՆ-ի մասին:		
Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ			
F1.	Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ֆրանսերեն, անգլերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:	F4.	Ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքներ՝ անկանխիատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ

			կատարելու նպատակով:
F2.	Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծություն և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:	F5.	Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և ադապտացնելու մասնագիտական՝ գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:
F3.	Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, կձևակերպի խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:	F6.	Վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, թերականական և ոճական երևույթները և ֆրանսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները															
U1	U2	U3	U4	U5	U6	F1	F2	F3	F4 F5	F6	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5
Ուստարին, որի ավարտին կրթական վերջնարդյունքը ձեռք է բերվում բոլոր ուսանողների կողմից:															
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Սոդ. Կրել	Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները															
		U1	U2	U3	U4	U5	U6	F1	F2	F3	F4	F5	F6	Q1	Q2	Q3	Q4
Լատիներեն	2					+	+								+		+
Ֆրանսերեն լեզու-1	9		+	+		+				+	+	+		+		+	+
Ֆրանսերեն լեզու-2	9		+	+		+				+	+	+		+		+	+
Ֆրանսերեն լեզու-3	9		+	+		+				+	+	+		+		+	+
Ֆրանսերեն լեզու-4	9		+	+		+				+	+	+		+		+	+
Ֆրանսերեն լեզու-5	8		+	+		+		+	+	+	+	+		+	+	+	+
Ֆրանսերեն լեզու-6	7		+	+		+		+	+	+	+	+		+	+	+	+
Ֆրանսերեն լեզու-7	10		+	+		+		+	+	+	+	+		+	+	+	+
Ֆրանսերեն լեզու-8	3		+	+		+		+	+	+	+	+		+	+	+	+
Անգլերեն - 1	9		+	+						+				+		+	+
Անգլերեն - 2	9		+	+						+				+		+	+
Անգլերեն - 3	9		+	+						+				+		+	+
Անգլերեն - 4	9		+	+						+				+		+	+
Անգլերեն - 5	8		+	+						+				+	+	+	+
Անգլերեն - 6	7		+	+						+				+	+	+	+
Անգլերեն - 7	10		+	+						+				+	+	+	+

Անզլերեն -8	3		+	+					+				+	+	+
Արտասահմանյան գրականություն - 1	2		+										+		+
Արտասահմանյան գրականություն - 2	2		+										+		+
Արտասահմանյան գրականություն - 3	2		+										+		+
Արտասահմանյան գրականություն - 4	2		+										+		+
Արտասահմանյան գրականություն - 5	2		+										+		+
Արտասահմանյան գրականություն - 6	5		+										+		+
Բարագիտություն	4	+				+						+		+	+
Տեսական քերականություն	4	+										+		+	+
Երկրագիտություն /Ֆրանսերեն/	2		+				+		+	+			+	+	+
Երկրագիտություն /Անգլերեն/	2		+				+		+	+			+	+	+
Ոճագիտություն	3	+				+			+	+			+	+	+
Օտար լեզվի պատմություն	2	+				+	+					+		+	+
Տեսական հնչյունաբանություն	4	+				+					+		+	+	+
Թարգմանության տեսություն և պրակտիկա	4	+	+			+			+	+		+	+	+	+

Լեզվաբանության հիմունքներ	2	+												+		+
Հայ հին ու նոր գրականություն	2															+
Ուսու գրականության պատմություն	2															+
Հայ նորագրույն գրականություն	2															+
Գրականագիտության հիմունքներ	2															+
Հայոց լեզու և գրականություն-1	2			+							+					+
Հայոց լեզու և գրականություն-2	2			+						+						+
Ուսուաց լեզու-1	4			+						+						+
Ուսուաց լեզու-2	4			+						+						+
Ուսուաց լեզու-3	4			+						+						+
Հայոց պատմության հիմնահարցեր -1	2				+					+	+					+
Հայոց պատմության հիմնահարցեր -2	2				+					+	+					+
Փիլիսոփայության հիմունքներ	4			+	+					+						+
Ֆիզիկաստիճարակություն	0									+		+				+
Տնտեսագիտություն	2				+					+						+
Քաղաքագիտություն	2									+						+

Իրավագիտություն	2				+					+			+				+
Մշակութաբանություն	2				+					+			+				+
Կրոնների պատմություն	2				+					+			+				+
Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2				+					+							+
Քաղ.պաշտպ. և արտ. իր. բն. առաջին բուժօքն.	4				+					+			+				+
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2				+					+			+				+
Մաթեմատիկական հիմունքներ	2				+					+							+
Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ	2				+					+			+				+
Արտադրական պրակտիկա	2				+			+	+	+	+	+					+
Կուրսային աշխատանք -1	2			+			+	+	+	+	+				+	+	+
Կուրսային աշխատանք -2	2			+			+	+	+	+	+				+	+	+
Ամփոփիչ ավարտական քննություն	4			+			+	+									+
Ավարտական աշխատանք	12			+			+	+	+	+	+				+	+	+

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՍՈԴՈՒԼՆԵՐԻ
ՆԿԱՐԱԳՐԻՉՆԵՐԸ**

**ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱԼԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ-ՏԱՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ**

ԴԱՐՏԱԴՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

0302/B01	Հայոց լեզու և գրականություն- 1	2 կրեդիտ
2 ժամ	8/24/0	
I կիսամյակ	Սոուզարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ ժամանակակից հայերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության համակարգերի ուսուցումը նպատակառուղղել խոսքի մշակույթի զարգացմանը, գրավոր և բանավոր խոսք կառուցելու հմտությունների ամրակայմանը:

Կրթական վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- Ժամանակակից հայոց լեզվի հնչյունական և բառային առանձնահատկությունները վերաբերյալ:

Ունակ կյանք

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- Սիրապետելու իր մասնագիտական բառապաշտիքին և տերմինաբանությանը:

(ընդհանրական կարողություններ)

- Գրական հայերենով շարադրելու մտքերը,
- Գրքնականում կիրառելու լեզվառձական հնարները:

Համառոտ բովանդակությունը.

Թեմա՝ 1 Պատմական համառոտ ակնարկ հայերենի զարգացման փուլերի մասին: Հայերենի տեղը աշխարհի լեզուների շարքում: Հայեին գրականություն: Հայ միջնադարյան գրականություն: **Թեմա՝ 2** Հնչյունաբանություն: Հայերենի հնչյունական համակարգը: Ուղղագրություն և ուղղախոսություն: **Թեմա՝ 3** Բառագիտություն: Ստուգաբանություն, իմաստաբանություն, բառակազմություն, դարձվածաբանություն, բառարանագրություն: **Թեմա՝ 4** Ոճերի դասակարգումը: Հայ նոր գրականություն:

Ստուգարքի անցկացման ձևը.

Ստուգաբան անցկացվում է նախօրոք տրվող ստուգաբարքային թելադրության դրական գնահատականի և եզրափակիչ բանավոր պատաս-

խանի հիման վրա:

Հիմնական գրականության ցանկը

- Եզելյան Լ. Կ., Հայոց լեզու /բուհական դասագիրք/, Եր.2009:
- Սուրբասյան Ա. Ժամանակակից հայոց լեզու /հնչյունաբանություն, բառացիտություն/, Եր.1982:

0302/B06	Հայոց լեզու և գրականություն - 2	2 կրեդիտ
2 ժամ	8/24/0	

II կիսամյակ

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսուցանել ժամանակակից հայերենի ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերը, ձևաբանական և շարահյուսական ոճագիտության հիմնական հասկացությունները, ծանոթացնել հայ դասական գրականության նմուշներին:

Կրթական վերջնապարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա

Գիտելիք և իմացություն

- ժամանակակից հայերենի ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունների մասին:

Ունակ կյանք

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- Ճիշտ գործածելու քերականական ձևերը,

(բնդիւնդական կարողություններ)

- գործնականում կիրառելու ձևաբանական և շարահյուսական լեզվագոճական հնարները,

- Վարելու երկխոսություն և բանավեճ:

Համառոտ բովանդակությունը.

Թեմա՝ 1 Զնաբանություն. խոսքի մասերի դասակարգումը: **Թեմա՝ 2** Ժամանակակից հայերենի թերվող խոսքի մասերը: Ժամանակակից հայերենի չթերվող խոսքի մասերը: Հայ նոր գրականություն: **Թեմա՝ 3** Շարահյուսություն. Պարզ նախադասություն: Հայ նորագույն գրականություն: Բարդ նախադասություն. փոխակերպում և դերբայական դարձված: Ուղղակի և անուղղակի խոսք: Ժամանակակից հայերենի կետադրություն:

Քննության անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Քննությունն անցկացվում է բանավոր՝ նախարննական թելադրության դրական արդյունքի դեպքում: Քննատոմսը կազմված է չորս

հարցից, որոնցից յուրաքանչյուրը գնահատվում է 5 միավոր: Առաջին երկու հարցերը հայոց լեզվին վերաբերող տեսական հարցեր են, երրորդը՝ հայ գրականությանը վերաբերող հարց, չորրորդը՝ գործական առաջադրանք:

Հիմնական գրականության ցանկը

- Եզելյան Լ. Կ., Հայոց լեզու /բուհական դասագիրք/, Եր. 2009:
- Ասատրյան Մ. Ե., Ժամանակակից հայոց լեզու /ձևաբանություն/, Եր. 2004:

0305/B02	Ուսաց լեզու - 1	4 կրեռիտ
4 ժամ	0/64/0	
1-ին կիսամյակ	Սսուցարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին գիտելիք հաղորդել ուսաց լեզվի համակարգի վերաբերյալ, զարգացնել բանավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակությունները՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարրեր ոլորտներում:

Կրթական վերջնաարդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա

Գիտելիք և իմացություն

- ծրագրով նախատեսված քերականական նյութից,
- ծրագրով նախատեսված անհրաժեշտ բառապաշարի շրջանակում,
- ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնների վերաբերյալ:

Ունակ կյանք

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- կառուցելու բանավոր և գրավոր խոսք,
- վարելու երկխոսություն,
- ընկալելու և վերաբառնելու կարդացած և ունկնդրած նյութի բովանդակությունը,
- քարզմանելու հայերենից ռուսերեն միջին բարդության տեքստեր,

(ընդհանրական կարողություններ)

- ընթերցելու ռուս դասականների ստեղծագործությունները բնագրով,

- պատկերացում կազմելու ուսւերենի և հայերենի ընդհանրությունների ու տարբերությունների մասին:

Համառոտ բովանդակությունը.

Թեմա՝ 1 Լեզվի դերը հասարակության կյանքում: Ժամանակակից ուսւաց լեզուն աշխարհի լեզուների շարքում: **Թեմա՝ 2** Հնչունաբանություն. ձայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը, արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: **Թեմա՝ 3** Բառագիտություն: Պատկերացում բառիմաստի մասին, բառային միավորների հարաբերակցության ձևերը: **Թեմա՝ 4** Զնաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները (բառ, ձևույթ), խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: **Թեմա՝ 5** Շարահյուսություն. շարահյուսական միավորները (բառակապակցություն, պարզ նախադասություն), նախադասության զինավոր անդամները, նախադասության տեսակներն ըստ կառուցվածքի և հաղորդակցման ուղղվածության:

Ստուգարքի անցկացման ձեր և զնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., изд-во ЕГУ, 2004 .

0305/07	Ուսւաց լեզու-2	4 կրեյխտ
4 ժամ	0/64/0	
2-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ զարգացնել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի իմացությունը՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարրեր ոլորտներում:		
Կրթական վերջնաարդյունքները		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա Գիտելիք և իմացություն		
- ուսւաց լեզվի ուղղագրության հիմնական սկզբունքների և կանոնների վերաբերյալ, - տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգի մասին:		

Ունակ կլինի

(ըուն մասնագիտական կարողություններ)

- վերարտադրելու կարդացած տեքստի բռվանդակությունը,
- վերլուծելու և մեկնաբանելու գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստեր,
- ինքնուրույն կազմելու կապակցված տեքստ՝ ծրագրով նախատեսված թեմատիկայով,

(ընդհանրական կարողություններ)

- ինքնուրույն կատարելու ուսուերենի և ուսումնասիրված այլ լեզուների համակարգերի գործադրական վերլուծություն:

Համառոտ բռվանդակությունը.

Թեմա՝ 1 Բառագիտություն. դարձվածքներ և դարձվածքների դասակարգումը: **Թեմա՝ 2** Ձևաբանություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը: Բառակազմություն. բառի ձևաբանական կազմը: **Թեմա՝ 3** Շարահյուսություն. միակազմ նախադասություն, միակազմ նախադասության դասակարգումը: **Թեմա՝ 4** Բարդ նախադասություն, բարդ նախադասության դասակարգումը: **Թեմա՝ 5** Ուղղագրություն. ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները: **Թեմա՝ 6** Մասնագիտական տեքստի կառուցվածքը. տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները:

Ստուգարքի անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Еր., изд-во ЕГУ, 2004.

0305/B10	Ոռուաց լեզու-3	4 կրեդիտ		
4 ժամ	0/60/0			
3-րդ կիսամյակ	Հանրագումարային քննություն			
Դասընթացի նպատակն է՝ զարգացնելով ուսանողի լեզվական հրմտությունները՝ խորացնել մասնագիտական լեզվի իմացությունը և օժանդակել մասնագիտական գրականությունից ազատ օգտվելուն:				
Կրթական վերջնարդյունքները				
Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա				

Գիտելիք և իմացություն

- լեզվի գիտական ոճի ձևաբանական և շարահյուսական միջոցների, տվյալ մասնագիտության տերմինաբանության վերաբերյալ,
- թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրների, ուղղագրության և կետադրության կանոնների մասին:

Ունակ կյինի

(ըուն մասնագիտական կարողություններ)

- ներկայացնելու մասնագիտական տեքստի բովանդակությունը,
- կազմելու մասնագիտական տեքստի պլան, անուսացիա,
- թարգմանելու մասնագիտական տեքստեր հայերենից ռուսերեն,
- ինքնուրույն կազմելու կապակցված տեքստ՝ մասնագիտական թեմատիկայով,

(ընդհանրական կարողություններ)

- հաղորդակցվելու ռուսական մշակույթի ստեղծագործություններին,
- ինքնուրույն կատարելու ռուսերենի և այլ ուսումնասիրված լեզուների համակարգերի գործադրական վերլուծություն,
- մասնակցելու լեզվական նյութին առնչվող քննարկումներին:

Համարուս բովանդակությունը.

Թեմա՝ 1 Ուսաբանություն. լեզվի գիտական ոճ, գիտական ոճին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքներ, գիտական կապակցված տեքստի կառուցման միջոցներ՝ բառային, ձևաբանական և շարահյուսական: **Թեմա՝ 2** Ուղղագրություն. ուղղագրության հիմնական կանոնները: **Թեմա՝ 3** Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրներ: **Թեմա՝ 4** Գիտական գեկույցների և մասնագիտական ուժերատների կառուցման հիմնական սկզբունքներ:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցասումը պարունակում է 3 հարց. 1-ին և 2-րդ հարցերը՝ 6-ական միավոր, 3-րդ հարցը /մասնագիտական տեքստի թարգմանություն հայերենից ռուսերեն/՝ 8 միավոր:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Еր., изд-во ЕГУ, 2004.

0304/В03	Հայոց պատմության հիմնահարցեր - 1	2 կրեդիտ
2 ժամ	24/08	
I կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի առաջին մասի դասավանդումը նպատակ ունի ծանոթացնել ուսանողին հայոց պատմության հին շրջանի և միջնադարի պատմությանը, Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրությանը և սեր առաջացնել մեր ժողովրդի բազմադարյան պատմության և նրա հերոսական անցյալի նկատմամբ՝ շեշտը դնելով հայոց պետականության պատմության ամբողջական լուսաբանման վրա:		
Կորական վերջնապարզունքները Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա Գիտելիք և իմացություն - Հայոց պատմության առանցքային հիմնախնդիրների, հայոց պետականության ժամանակափուլերի առանձնահատկությունների, ազատագրական պայքարի հերոսական էջերի մասին: Ունակ կյանք <i>(բուն մասնագիտական կարողություններ)</i> - գնահատելու հայոց պատմության դերը համաշխարհային պատմության հոլովույթում, - ինքնուրույն մտածելու և անհրաժեշտ դասողություններ անելու հայոց պատմության տարբեր հարցերի վերաբերյալ, - անաշար գնահատական տալու հայոց պատմության տարբեր հիմնահարցերին և ազգային-պետական գործիչների գործունեությանը, <i>(բնդիհանրական կարողություններ)</i> - ստեղծագործաբար կիրառելու և զարգացնելու ունեցած գիտելիքները, - վերլուծելու փաստերը և հետևողություններ անելու, - գեկուցումներ պատրաստելու ու գիտական բանավեճեր վարելու: Համառոտ բռվանդակությունը. Ներածություն. Հայկական բնաշխարհը: Վարչական բաժանումները: Թեմա`1</b> Հայաստանը հնագույն շրջանում: <b>Թեմա`2 Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի բազավորությունը (Ք.ա. IX-VIդդ.): Համահայկական պետության ստեղծումը (Երվանդունիների բազավորությունը): Մեծ Հայքի պետության վերելքը (Արտաշեսյանների		

թագավորությունը): Արշակունիների թագավորությունը (I-Vդդ.): **Թեմա՝ 3** Հայաստանը վաղ միջնադարում: **Թեմա՝ 4** Հայաստանը զարգացած միջնադարում: **Թեմա՝ 5** Հայաստանը ուշ միջնադարում:

Սոուլարքի անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանակոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. U. S. Մելիք-Բախչյան, Հայոց պատմության աղբյուրագիտություն /հնագույն ժամանակներից մինչև 18-րդ դարի վերջ/, Եր. 1975:
2. Դանիելյան Է., Մելքոնյան Ա., Հայոց պատմություն /հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը/, Եր. 2008:
3. Հակոբյան Թ., Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն, Եր., 1984:
4. Ժամկոչյան Հ., Աբրահամյան Ա., Մելիք-Բախչյան Ս., Պողոսյան Ս., Հայ ժողովրդի պատմություն/սկզբից մինչև 18-րդ դարի վերջ/, Եր., 1975:
5. Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա., Ստեփանյան Խ., Հովհաննիսյան Է., Հայոց պատմություն, Եր. 2009:
6. Հայ ժողովրդի պատմության քրեստոմատիա, Եր., 1981:
7. Հայ ժողովրդի պատմություն, ԳԱ հրատ., Եր., 1971:

0304/B08	Հայոց պատմության հիմնահարցեր - 2	2 կրեդիտ
2 ժամ	24/08	
II կիսամյակ	Հանրագումարային քննություն	
Դասընթացի երկրորդ մասի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին մատուցել հայոց պատմության նոր և նորագույն շրջանը: Դասավանդման ընթացքում շեշտը դրվում է ազգային-ազատազրական շարժումների և Հայաստանի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ Հանրապետությունների պատմության վերլուծության վրա:		
Կրթական վերջնաարդյունքները Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա Գիտելիք և իմացություն • հայոց նոր և նորագույն շրջանի ազատազրական պայքարի կարևորագույն դրվագների, Հայկական հարցի, հայոց ցեղասպանության և Սփյուռքի առանցքային հիմնախնդիրների, 20-րդ դարում հայոց նորագույն պետականության ձևավորման գործըն-		

թացների, նոր և նորագույն շրջանի հայ մշակույթի զարգացման օրինաչափությունների ու առանձնահատկությունների մասին:

Ունակ կյինի

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- ավելի իրատեսորեն գնահատելու նոր և նորագույն շրջանի պատմության առանցքային իրադարձությունները,
- ճիշտ գնահատելու տարբեր ազգային-քաղաքական, հասարակական ուժերի և պատմական նշանավոր գործիչների իրական դերակատարությունը հայոց նոր և նորագույն շրջանի պատմության մեջ,
- ընկալելու նոր և նորագույն շրջանի մշակույթի անխօնի կապը հայոց պատմության նույն շրջանի առանցքային իրադարձությունների հետ,

(բնդիանրական կարողություններ)

- ստեղծագործաքար կիրառելու ու զարգացնելու ունեցած գիտելիքները,
- վերլուծելու փաստերը և հետևողություններ անելու,
- գեկուցումներ պատրաստելու ու գիտական բանավեճեր վարելու:

Համառոտ բովանդակությունը.

Թեմա`1** Հայ ազատագրական շարժումները 17-18-րդ դդ.: Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին: **Թեմա`2 Հայկական հարցի ծագումը և բովանդակությունը: Հայ ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը (1870-ա-կան թթ. - 20-րդ դ. սկիզբ): **Թեմա`3** Ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները: Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը: Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: **Թեմա`4** Արևմտահայության Մեծ եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: **Թեմա`5** 1917թ. Փետրվարյան հեղափոխությունը և Հայաստանը: 1917թ Հռկտեմբերյան հեղափոխությունը և Հայաստանը: **Թեմա`6** Հայաստանի առաջին հանրապետությունը (1918 -1920 թթ.): **Թեմա`7** Խորհրդային Հայաստանը (1920-1991 թթ.): **Թեմա`8** Հայաստանի երրորդ հանրապետությունը (1991-2000 թթ.): **Թեմա`9** Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 7, 7, 6 միավոր արժեքով:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. U. S. Մելիք-Բախչյան, Հայոց պատմության աղբյուրագիտություն /հնագույն ժամանակներից մինչև 18 – րդ դարի վերջ/, Եր., 1975:
2. Դանիելյան Է., Մելքոնյան Ա., Հայոց պատմություն /հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը/, Եր., 2008:
3. Հակոբյան Թ., Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն, Եր., 1984:
4. Ժամկոչյան Հ., Աբրահամյան Ա., Մելիք-Բախչյան Ս., Պողոսյան Ս., Հայ ժողովրդի պատմություն/սկզբից մինչև 18-րդ դարի վերջ/, Եր., 1975:
5. Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա., Ստեփանյան Խ., Հովհաննիսյան Է., Հայոց պատմություն, Եր., 2009:
6. Հայ ժողովրդի պատմության բրեստոմատիա, Երևան 1981:
7. Հայ ժողովրդի պատմություն, ԳԱ հրատ., Եր. 1971:

0304/B12	Փիլիսոփայության հիմունքներ	4 կրեդիտ
4 ժամ	45/0/15	
4-րդ կիսամյակ	Հանրագումարային քննություն	

Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էռլույնը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացքով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված մարդուն և մասնագետին:

Կրթական վերջնաարդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի մասին փիլիսոփայական հայեցակարգերի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունների մասին:

Ունակ կյանք

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- հասկանալու ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքի և հավատի, ռացիոնալի և իրացիոնալի սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը,

(ընդհանրական կարողություններ)

- Վերլուծելու և ամբողջական պատկերացում կազմելու արդի քաղաքակրթական, քաղաքական մշակութային և մարդաբանական պատկերացումների, տեխնածին քաղաքակրթության գլոբալ հիմնախնդիրների մասին:

Համառոտ բռվանդակությունը.

Թեմա՝ 1 Փիլիսոփայության առարկան: **Թեմա՝ 2** Կեցություն և մատերիա: **Թեմա՝ 3** Դիալեկտիկա: **Թեմա՝ 4** Բնություն: **Թեմա՝ 5** Մարդ և պրակտիկա: **Թեմա՝ 6** Գիտակցություն և ձանաչողություն: **Թեմա՝ 7** Գիտություն: **Թեմա՝ 8** Հասարակություն: **Թեմա՝ 9** Մշակույթ: Անձ: Ապագա:

Քննության անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է քանավոր: Հարցադրումները պարունակում են 4 հարց:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Կյուրելյան Է., Փիլիսոփայություն, Եր., 2004:
2. Բրուտյան Գ., Իմաստափրական երկխոսություններ, հ. 1., Եր., 1987:
3. Բրուտյան Գ., Իմաստափրական երկխոսություններ, հ. 2., Եր., 1987:
4. Գաբրիելյան Հ., Հայ փիլիսոփայության պատմություն, Եր., 1976:
5. Դավիթ Անհաղթ, Երկեր, Եր., 1980:
6. Հակոբյան Ս., Փիլիսոփայության հիմունքներ, Եր., 1994:
7. Փիլիսոփայության բառարան, Եր., 1975:
8. Փիլիսոփայության պատմության համառոտ ակնարկ /գլխ. Խմբ. Խովչուկ, Եր., 1979:

ԿԱՍՀՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՍԼՐԱՑՆԵՐ

0201/B15	Տնտեսագիտություն	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
IV կիսամյակ	Ստուգարք	

ՈՒսանողներին հաղորդել տնտեսագիտության մեթոդաբանության, շուկայական տնտեսության բռվանդակության, սեփականատիրական հարաբերությունների, միկրոտնտեսական և մակրոտնտեսական զարգացման օրինաչափությունների, պետական բյուջեի ու պե-

տության տնտեսական քաղաքականության արդյունավետության բարձրացման մասին գիտելիքներ:

Կորական վերջնապարզունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիքը և իմացություն

- տնտեսագիտության հիմունքների վերաբերյալ:

Ունակ կյանք

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- հասկանալու տնտեսության շուկայական համակարգի կենսագործունեությունը, հիմնական հասկացությունները, կենսագործունեությունը, զարգացման օրինաչափություններ:

(ընդհանրական կարողություններ)

- յուրացնելու ձեռնարկաբություն ծավալելու, բանկերից օգտվելու հմտությունները:

Համառու բավանդակությունը.

Թեմա`1** Քաղաքագիտության ինստիտուցիոնալ կայացման գործընթացը: **Թեմա`2 Քաղաքականությունը որպես սոցիալական երևույթ. Բնորոշ գծերն ու առանձնահատկությունները: **Թեմա`3** Քաղաքական իշխանության էռությունն ու կառուցվածքը: **Թեմա`4** Հասարակության քաղաքական համակարգը: **Թեմա`5** Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: **Թեմա`6** Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր: **Թեմա`7** Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: **Թեմա`8** Քաղաքական զաղափարախոսություններ: **Թեմա`9** Կոռուպցիան և նրա դրսնորման տեսակները, նրա դեմ պայքարի ձևերն ու մեթոդները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանափոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է համարվում կատարած աշխատավայրության համապատասխան:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Ֆ. Սամուելսոն, Ու. Դ. Նորդհաուս, Տնտեսագիտություն, 2 հատորներ, թարգմանություն անգլերենից, Եր., 1995, 1997:
2. Զ. Գորբնի, Տնտեսագիտություն, Եր., 1999:
3. К.Р.Макконнелл, Экономикс, 14-ое издание. М. 2002.
4. Тесты и задачи по микро и макроэкономике. М., Изд- во Московского университета, 1994.

0304/B15	Քաղաքագիտություն	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
IVկիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, հաղորդել ուսանողներին քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:		
Կորական վերջնապրոյունքները		
Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կունենա. Գիտելիք և իմացություն		
քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերի մասին:		
<i>Ունակ կյինի</i> (բուն մասնագիտական կարողություններ) - հասկանալու քաղաքագիտության առարկայական տիրույթն ու մեթոդաբանությունը, - կողմնորոշվելու գործնական քաղաքականության հիմնահարցերի մեկնաբանման հարցերում,		
(բնդիանրական կարողություններ)		
կատարելու քաղաքագիտական վերլուծություններ		
Համառոտ բովանդակություն.		
Թեմա`1</b> Քաղաքագիտության ինստիտուցիոնալ կայացման գործընթացը: <b>Թեմա`2 Քաղաքականությունը որպես սոցիալական երևույթ. Բնորոշ գծերն ու առանձնահատկությունները: Թեմա`3</b> Քաղաքական իշխանության էությունն ու կառուցվածքը: <b>Թեմա`4 Հասարակության քաղաքական համակարգը: Թեմա`5</b> Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: <b>Թեմա`6 Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր: Թեմա`7</b> Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: <b>Թեմա`8 Քաղաքական գաղափարախոսություններ: Թեմա`9 Կոռուպցիան և նրա դրսերման տեսակները, նրա դեմ պայքարի ձևերն ու մեթոդները:		
Ստուգարքի անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.		
Ստուգարքին անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց քավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:		

Հիմնական գրականության ցանկը

- Քաղաքագիտության ներածություն, Երևան, 1996:
- Մանուչարյան Հ., Դրվագներ. հայ քաղաքական մտքի պատմություն, Երևան, 2002:
- Ալմոնդ Գ., Պայալլ Դ., Сравнительная политология сегодня, М. 2003:

0304/B15	Իրավագիտություն	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
IVկիսամյակ	Ստուգարք	

Դասընթացի նպատակն՝ Է սովորեցնել հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները: Նպատակներից է նաև ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտությունների մշակումը, ինչպես նաև իրավական աշխարհայացքի ու մշակույթի ձևավորումը:

Կրթական վերջնաարդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- պետության և իրավունքի մասին հիմնական սկզբունքների, հայեցակարգերի մասին:
- օրենսդրության առանձին ճյուղերի իրավական կարգավորման հիմունքների վերաբերյալ:

Ունակ կյինի

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- հասկանալու կարևոր իրավական հասկացությունները, եզրույթները:

(ընդհանուրական կարողություններ)

- կիրառելու իրավական ոլորտին առնչվող ունակություններն ու հմտությունները:

Համառոտ բռվանդակությունը.

Թեմա՝ 1 Հասարակություն և պետություն: **Թեմա՝ 2** Իրավունքի ձևերը: **Թեմա՝ 3** Օրինականություն, իրավաշափ վարքագիծ, իրավախախում: **Թեմա՝ 4** Կոռուպցիայի դեմ պայքարի իրավական հիմնահարցերը: **Թեմա՝ 5** Սահմանադրական իրավունք: **Թեմա՝ 6** Դատական իշխանություն և դատական համակարգ: **Թեմա՝ 7** Քաղաքացիական իրավունք: **Թեմա՝ 8** Աշխատանքային իրավունք: **Թեմա՝ 9** Ընտա-

նեկան իրավունք: **Թեմա` 10** Էկոլոգիական իրավունք: **Թեմա` 11** Քրեական իրավունք: **Թեմա` 12** Դատավարական իրավունք: **Թեմա` 13** Միջազգային իրավունք:

Ստուգարքի անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց (նախապես տրամարդկած հարցաշարից), որոնցից առնվազն երկուսին դրական պատասխանող ուսանողը ստանում է «ստուգված»:

Հիմնական գրականության ցանկը

- Խրոպանյուկ Ո., Պետության և իրավունքի տեսություն, Եր. 1997:
- Քոչարյան Վ., Միջազգային իրավունք, Եր., 2002:
- Հայաստանի հանրապետության քրեական իրավունք, Եր., 2003:

0202/B14	Մշակութարանություն	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
III կիսամյակ	Ստուգարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին կայուն գիտելիքներ հարորդիութել մշակութարանության առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային և հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա:

Կրթական վերջնաարդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- գիտության մեջ «մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումների և տեսությունների մասին:

Ունակ կյանք

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- պատկերացնելու մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպարանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման եխմնական օրինաչափությունները,

(բնդիանրական կարողություններ)

- կիրառելու համաշխարհային և հայ մշակույթների պատմական

զարգացումների օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքները:

Համառոտ բովանդակությունը.

Թեմա՝ 1 Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խընդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները:

Թեմա՝ 2 Մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, գործառույթները և մեխանիզմները: Մշակութային գործընթացները: **Թեմա՝ 3** Մշակույթը՝ «անհատ», «բնություն», «հասարակություն», «էթնոս», «քաղաքակրթություն» կատեգորիաների համատեքստում: **Թեմա՝ 4** Համաշխարհային և հայ մշակույթների պատմական զարգացումները՝ մոտեցումներ, հարցադրումներ, օրինաչափությունները: **Թեմա՝ 5** Ժամանակակից մշակութային գործընթացները և գլոբալիզացիայի խնդիրը:

Ստուգարքի անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանակոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Սարգսյան Ա. ,Մշակութաբանություն, Ե., 1996:
2. Հովհաննիսյան Ա. ,Կոլտուրան և բնությունը Ե. 1984:
3. Գուրենիշ Պ. ,Մշակութաբանություն, Ե., 2002:
4. Մելքոնյան Գ., Մշակութաբանություն, Ե., 2001:
5. Культурология.История мировой культуры. М., 1995г.
6. Введение в культурологию. М., 1999.
7. Маргарян Э. С. ,О концепции локальности цивилизаций. Е. 1962г.
8. Терещян., Культура древней Армении. Е.1998г.
9. Куменцкий К., История культуры древней Греции и Рима. М. 1990г.
10. Культура эпохи возрождения и реформации.М. 1996г.
11. Актуальные проблемы культуры 20- ого в. М.2002г.

0304/B14	Կրոնների պատմություն	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
III կիսամյակ	Ստուգարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին հաղորդել ընդհանուր գիտելիքներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղութ-

յունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դենումինացիաների վերաբերյալ:

Կորական վերջնաարդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- կրոնի եռթյան աշխարհում եղած կրոնների դավանաբանական, դրանց պաշտամունքային, տոնածիսական առանձնահատկությունների, ինչպես նաև Հայ առաքելական եկեղեցու պատմության, դավանաբանական առանձնահատկությունների և տոնածիսական համակարգի վերաբերյալ:

Ունակ կյանք

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- հասկանալու ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամարանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները:

(բնդիկան կարողություններ)

- կատարելու տարրեր կրոնների ու կրոնական ուղղությունների տարրերակում և քննական արժենորում:

Համառոտ բովանդակություններ.

Թեմա`1** Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: **Թեմա`2 Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: **Թեմա`3** Բուդդայականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: **Թեմա`4** Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: **Թեմա`5** Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: **Թեմա`6** Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: **Թեմա`7** Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: **Թեմա`8** Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: **Թեմա`9** Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: **Թեմա`10** Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:

Ստուգարքի անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 3 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. История религии, Т. 1-2. М., 2002.

2.	Алов А. А., Владимирон Н. Г., Овсиенко Ф. Г., Мировые религии, М., 1998.
3.	Encyclopedia of religion and ethics, New York, 1961-1964.
4.	Ալիշան Դ., Հայոց հին հավատքը կամ հեթանոսական կրոնը, Եր., 2002:
5.	Աստվածաշունչ:
6.	Գուրան, Սոֆիա, 1929:
7.	Երուանդ Վրդ. Տէր-Մինասեանց, Ըսդհանուր եկեղեցական պատմութիւն, հ. Ա, (Հին եկեղեցին), Էջմիածին, 1908:

**ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ
ՊԱՐՏԱՐՀԻՇ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ**

0104/B01	Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2 կրեդիտ
Շաբաթական 2 ժամ	8/24/0	
I կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ համակարգչների, դրանց տեխնիկական, ծրագրային և ինֆորմացիոն ապահովման մասին, ինչպես նաև ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր համակարգչի օգնությամբ մասնագիտության մեջ գործնական հետազոտություններ ու ու վերլուծություններ կատարելու համար:		
Կրթական վերջնապարզունքները Դասընթացի հաջող աշխատին ուսանողը կունենա. Գիտելիք և իմացություն		
- համակարգչի կառուցվածքի և աշխատանքի հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ: <i>Ունակ կյանք.</i> (բուն մասնագիտական կարողություններ) - յուրացնելու օպերացիոն համակարգի, բազմախնդրայնության առանձնահատկությունները: - հասկանալու տեքստային և գրաֆիկական խմբագիրների աշխատանքների սկզբունքների տարրերությունը, Windows օպերացիոն համակարգի և Word, Excel, PowerPoint ծրագրերի հետ		

աշխատելու հիմնական սկզբունքները:

(ընդհանրական կարողություններ)

- ինքնուրույն կատարելու իր թղթավարությունը (կուրսային, ավարտական աշխատանքներ, հաշվարկների կատարում, գեկուցումների համար սպառաստում և այլն):

Համառոտ բովանդակությունը.

Թեմա`1** Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: Օպերացիոն համակարգի հասկացություն և բազմախնդրայնության զաղափար: Windows օպերացիոն համակարգի գրաֆիկական ինտերֆեյսի հետ աշխատելու հիմնական սկզբունքները: **Թեմա`2 Microsoft Word փաստաթղթի ստեղծում և ձևավորում: **Թեմա`3** Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակներ: **Թեմա`4** Microsoft PowerPoint ներկայացման ստեղծում:

Ստուգումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Դասընթացն ավարտվում է ստուգարքով: Ուսանողին տրվում են հանձնարարություններ, որոնք հիմնված են դասընթացի ընթացքում անցած թեմաների վրա:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Краинский И., Word 2007. – СПб, Питер-2008, 240с., ил. (Серия «Популярный самоучитель»). Эл. Книга.
2. Уокенбах, Джон. Microsoft Office Excel 2007. Пер. С. Англ., М., “И. Д. Вильямс” – 2008, 816 С., эл. книга.
3. Тибомиров А. Н., Продки А. К., Колосков П. В., Клеандрова И. А. и др.- Microsoft Office 2007. Все программы пакета. СПб. Наука и техника, 2008, 608с., эл.книга.

0001/B03.	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	4 կրեդիտ
4 Ժամ	32/32/0	
VI կիսամյակ	Ստուգարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել արտակարգ իրավիճակներում (երկրաշարժ, ջրհեղեղ, հրդեհներ, արտադրական և տրանսպորտային վթարներ, քունավոր նյութեր, ճառագայթային

ախտահանում և այլն) և պատերազմական պայմաններում պաշտպանվելու ձևերին և մեթոդներին, նաև փրկարարական աշխատանքների ծավալներին, բովանդակությանը և կատարմանը:

Դասընթացների նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել էքստրեմալ պայմաններում (երկրաշարժ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահարում, ոսկորների կոտրվածքներ, արյունահոսություն, շոկային իրադրություն, վնասվածքներ) մինչքժշկական օգնության ցուցաբերում:

Վրթական արդյունքներ

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ստեղծված արտակարգ իրավիճակներում և պատերազմական պայմաններում ժամանակին և ճիշտ պաշտպանվելու ձևերն ու մեթոդները:
2. կլարողանա էքստրեմալ պայմաններում (երկրաշարժ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահանում, ոսկորների կոտրվածքներ, արյունահոսություն, շոկային իրադրություն, վնասվածքներ) ցուցաբերել առաջին և մինչքրթշկական օգնություն:

Բովանդակությունը.

- Թեմա՝1** Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: **Թեմա՝2** Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: **Թեմա՝3** Բնակչության գործողությունները ահարեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: **Թեմա՝4** Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: **Թեմա՝5** Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: **Թեմա՝6** Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: **Թեմա՝7** Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը: **Թեմա՝8** Առաջին բուժօգնությունն ու մինչքրթշկական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա՝9** Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում:

Թեմա՝ 10 Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: **Թեմա՝ 11** Հակածամաճարակային միջոցառումներն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա՝ 12** Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը ընթանում է բանավոր՝ հարցատոմսերով: Հարցատոմսը ներառում է երեք հարց երկուսը՝ տեսական, մեկը՝ գործնական:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Մարկարյան Ռ.Վ., Զանջուղազյան Ն.Ա., Օհանջանյան Մ.Մ., Հարությունյան Ա.Ա., Հարությունյան Վ.Ա., Բաղդասարյան Լ.Լ., Հասրաթյան Ռ.Յ., Վարդանյան Ջ.Հ.՝ “Քաղպաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր”, Երևանի համալս. հրատ., 2006:
2. Լ.Ա.Николаев, “Основы защиты от оружия массового поражения”, Минск, “Вышэйшая школа”, 1988.
3. “Это должен знать и уметь каждый”, серия “Гражданская оборона СССР”, М., Воениздат, 1985.
4. В.М.Емельянов, В.Н.Коханов, П.А.Некрасов “Защита населения и территории в чрезвычайных ситуациях”, М.: Академический Проект: Трикста, 2005.

0105/B02	Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ	2 կրելիս
2 ժամ	32/0/0	
II կիսամյակ	Ստուգարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին գիտելիք հաղորդել Էկոլոգիա գիտության տեսական հիմնահարցերի, բնապահպանության առկա խնդիրների և հիմնահարցերի լուծման առաջարկվող եղանակների և կիրառող մեթոդների ու մոդելների մասին:

Կրթական վերջնաարդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- Էկոլոգիայի՝ որպես գիտության ձևավորման մասին, կենդանիների և բույսերի էկոլոգիայի մասին, էկոհամակարգի, կենսացենոզի և նոոսֆերայի ուսմունքների մասին, մարդկության կայուն զարգացման սկզբունքների մասին:

Ունակ կլինի.

(ըուն մասնագիտական կարողություններ)

- կատարելու Էկոլոգիական վիճակի վերլուծություններ և հանգել համապատասխան եզրակացությունների,
- կատարելու ջրի, հողի և օդի ֆիզիկական, քիմիական և կենսաբանական անալիզներ:

(ընդհանրական կարողություններ)

- պատկերացնելու անթրոպոգեն էկոհոմակարգերի զարգացման բնիհանուր սկզբունքները և օրինաչափությունները:

Համառոտ բովանդակություն.

Թեմա`1** Էկոլոգիայի զարգացման պատմական ուղին, տեղն ու դերը մյուս գիտությունների համակարգում: Օրգանիզմներ և էկոհամակարգ: Էկոլոգիական հիմնական օրենքները և կանոնները: **Թեմա`2 Էկոհամակարգի տարրերը և տրոֆիկ մակարդակները: **Թեմա`3** Օրգանիզմների և միջավայրի փոխհարաբերությունը, Էկոգործուներ: **Թեմա`4** Էներգիան էկոհամակարգերում: Մննդային շղթաներ: Կենսաբարձրագիմիական ցիկլեր: **Թեմա`5** Մարդու էկոլոգիա: Շրջակա միջավայր: Մարդածին համակարգեր: **Թեմա`6** Բնական պաշարների դասակարգումը: Գլոբալ արտադրություն և քայլայում: **Թեմա`7** Շրջակա միջավայրի ոլորտների նկարագրություն: **Թեմա`8** Պոպուլյացիոն էկոլոգիա: **Թեմա`9** Շրջակա միջավայրի ադտուտվածության հիմնահարցերը: Գլոբալ էկոլոգիական պրոբլեմներ:

Սոուզարքի անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Սոուզարքին տրվում է առավելագույնը 4 հարց, նախապես տրված հարցաշարից:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Գրիգորյան Կ.Վ. և ուրիշներ, Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր.: Զանգակ - 97, 2010.
2. Մարտիրոսյան Մ., Գրիգորյան Կ.Վ., Եսայան Ա.Հ. Բնապահպանություն և աստվածաբանություն, Վաղարշապատ, 2007.
3. Գրիգորյան Կ.Վ., Եսայան Ա.Հ., Ժամհարյան Հ.Գ., Խոյեցյան Ա.Վ., Մովսեսյան Հ.Ս., Փիրումյան Գ.Պ. Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ, Եր., 2010:
4. Մելքոնյան Լ., Էկոլոգիայի հիմունքներ, Եր., 2008:Մայիսյան Ռ.Ա., Եղիազարյան Ս.Խ., Դավթյան Ն.Հ., Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ, Եր., 2009:

- թյան հիմունքներ, Եր., 1993:
5. Маврищев В.В. ,Основы общей экологии, Минск, 2000.
  6. Демина Т.А. Экология, Природопользование, охрана окружающей среды, “Аспект пресс”, М., 2000.
  7. Воронцов Н.Н. и др. , Эволюция органического мира, М., 2000.
  8. Воронков Н.А. , Основы общей экологии, “Агар”, М, 1999.
  9. Гикусов Э.В. и др. Экология и экономика природопользования, М., 1998.
  - 10.Грант В., Эволюционный процесс, “Мир”, М., 1989.
  - 11.Бигон М. и др., Экология, “Мир”, М., 1989.
  - 12.Одум Ю., Основы экологии, “Мир”, М., 1975.

ԿԱՍՀՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՍԼՐԹԱՑՆԵՐ

0105/B04	Մաթեմատիկայի հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
III կիսամյակ	Սոուլզարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մտածողության զարգացումը վերացական մտածողության ձևավորումը:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.		
Գիտելիք և իմացություն		
• մաթեմատիկայի պատմության վերաբերյալ:		
Ունակ կյանք		
(բուն մասնագիտական կարողություններ)		
• հասկանալու մաթեմատիկական մտածողության խմատը:		
(ընդհանուրական կարողություններ)		
• լուծելու պարզագույն կիրառական խնդիրներ:		
Համառոտ բռվանդակություն		
Թեմա՝1 Մաթեմատիկա առարկան և մաթեմատիկակայի լեզուն:		
Թեմա՝2 Արքիոմային մոտեցումը մաթեմատիկայում: Թեմա՝3 Բազմությունների տեսության տարրերը: Թեմա՝4 Կոորդինատների մեթոդ:		
Թեմա՝5 Մաթեմատիկական մոդելավորում: Թեմա՝6 Հավանականությունների տեսության և մաթեմատիկական վիճակագրության տարրերը:		
Սոուլզարք անցկացման ձեր և գնահատման շախանիշները.		

Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր հարցազրույցի ձևով:
Հիմնական գրականության ցանկը
1. Արաբելյան Վ. և ուրիշներ, Սարեմատիկա հումանիտար մասնագիտությունների համար: ԵՊՀ, Եր., 2004:
2. Տիխոմիրով Հ.Բ., Շելեխօվ Ա.Մ., Մաթեմատիկա, учебный курс для юристов, Москва, Юрайт, 2000г.

0105/B04	Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ	2 կրեդիտ
2ժամ	32/0/0	
I կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք՝ ծանոթացնելով նրանց բնագիտության զարգացման պատմությանը, բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափություններին, բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին:		

Կորական վերջնապրոցենքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- բնագիտության զարգացման հիմնական փուլերի, բնագիտության հիմնական սկզբունքների, բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և եկույուցիայի կոնցեպցիաների վերաբերյալ:

Ունակ լիինի

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- հասկանալու բնության համակարգերի կառուցվածքի և զարգացման ընդհանուր սկզբունքները և օրինաչափությունները,

(ընդհանրական կարողություններ)

- լուծելու ոչ բարդ բնագիտական խնդիրներ:

Համառոտ բովանդակություն.

Թեմա՝ 1 Բնագիտության առարկան: Օրինաչափությունները և զարգացման հիմնական փուլերը: **Թեմա՝ 2** Բնագիտական և հումանիտար մշակույթներ: **Թեմա՝ 3** Սշխարի մեխանիստական պատկերը: **Թեմա՝ 4** Դասական թերմոդինամիկայի և վիճակագրական ֆիզիկայի կոնցեպցիաները: **Թեմա՝ 5** Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները: **Թեմա՝ 6** Հարաբերականության հաստուկ և ընդհանուր սկզբունքները:

Թեմա՝ 7 Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: **Թեմա՝ 8** Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առնչություն: Լրացման սկզբունք: **Թեմա՝ 9** Տարրական մասնիկները: Հիմնարար փոխազդեցությունները: **Թեմա՝ 10** Աստղերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա՝ 11** Մոլորակների կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա՝ 12** Տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա՝ 13** Քվանտային կոսմոլոգիա: Անթրոպային սկզբունք: **Թեմա՝ 14** Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: **Թեմա՝ 15** Էվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները:

Ստուգարքի անցկացման ձեր և գնահատման շափանիշները.

Ստուգարքին տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրված հարցաշարից:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. В. Воронов, М. Гречнева, Р. Сагдеев, Основы современного естествознания, М. 1999.
2. А. Бабушкин, Концепции современного естествознания, С.П. 2004.
3. Т. Браун, Г. Лемей, Химия в центре наук, М. 1983, т. 1,2.
4. М. Фримантл, Химия в действии, М. 2001, т. 1,2.
5. О. Коротцев, Астрономия для всех, 2004.
6. У. Навахатрյան, Էներգիայի պրոբլեմը, շրջակա միջավայրը և քիմիան, Եր., 1982:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

0305/B10	Լատիներեն	2 կրեդիտ
2 ժամ	0/0/32	
I կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց	

Լատիներենի դասընթացը նպատակ ունի ուսանողներին ծանոթացնել լատիներենի լեզվամշակութային առանձնահատկություններին և պատմության պարբերականացմանը, սովորեցնել լատիներեն այրութենքը, հնյունարանությունը և քերականական առանձնահատկությունները, ինչպես նաև ձևավորել հիմնական բառապաշտարային հենքը տրամադրելով լատիներենի առաջին անհրաժեշտ արտահայտությունները, ասացվածքները, աֆորիզմները և խոսքի ձևավորմանը խթանող տեքստերը:

Կորական վերջնապրյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- կիմանա լատիներենի այբուբենը,
- կյուրացնի լատիներենի հնչունաբանական համակարգը,
- կտիրապետի լատիներենի քերականական առանձնահատկություններին, լեզվահմացական հմտություններին,
- ձեռք կրեքի կիրառական հիմնական բառապաշտ:

Ունակ կյինի

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- բացահայտելու մշակութային կյանքի շատ նրբություններ՝ լատինական բառերի ներքին բովանդակության բացահայտման շնորհիվ:

(բնդիկանական կարողություններ)

- հասկանալու ժամանակակից լեզուներում, գովազդներում և այլուր գործածվող շատ հասկացություններ:

Համարուս բովանդակություն.

- Թեմա՝ 1** Ներածություն. Լեզվամշակութային առանձնահատկությունները և պատմության պարբերականացումը:
- Թեմա՝ 2** Հնչունաբանություն. լատիներեն այբուբեն, ձայնավորներ, երկինչուններ, վանկ, շեշտ: **Թեմա՝ 3** Բայի հիմնական ձևերը, բայի հիմքերը: **Թեմա 4.** Բայի խոնարհումը, ժամանակաձևերը: **Թեմա՝ 5** Գոյական անուն. Հոլովումը: **Թեմա՝ 6** Ածականի հոլովումները:
- Թեմա՝ 7** Նախադասության անդամներ: **Թեմա՝ 8** Նախադասության կառուցվածք, շարադասություն: **Թեմա՝ 9** Նախդիր: **Թեմա՝ 10** Դերանուն. տեսակները: **Թեմա՝ 11** Մակրայ: **Թեմա՝ 12** Թվական: **Թեմա՝ 13** Դերքայ: **Թեմա՝ 14** Լատիներեն ափորիզմներ, ասացվածքներ: **Թեմա՝ 15** Լատիներեն բնագրեր, բնթերցանություն:

Ստուգումների անցկացման ձեր և գնահատման շահանդիշները

Սույն դասընթացի համար նախատեսված է 2 ընթացիկ ստուգում, որոնցից յուրաքանչյուրը զնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: Ուսանողն առաջին 10 միավորը ձեռք է բերում առաջին բանավոր ստուգումից, ևս 10 միավոր ձեռք է բերում երկրորդ բանավոր ստուգումից:

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը՝ 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը՝ 0,5 է:

Հարցատոմար պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր:

Հիմնական գրականության ցանկը

- Ա. Հայրապետյան, Ն. Մկրտչյան, Լատիներենի ձեռնարկ (Զևանություն), ԵՊՀ հրատ, Երևան 2004:
- Լ. Դերմոնյան, Լատիներեն լեզու (հումանիտար ֆակուլտետների համար), Երևան 2010:
- Ա. Ի. Սոլոպով, Ե. Վ. Անտոնեց, Լատինական լեզու, Յորակ, Մոսկվա, 2011.
- Հ. Լ. Կացման, Ի. Լ. Ուլյանովա, Լատինական լեզու, Վլադօս, Մոսկվա, 2009.

0305/B17	Ֆրանսերեն լեզու - 1	9 կրեդիտ
9 ժամ	0/160/0	
I կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է՝ զարգացնելու հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր և գրավոր խոսքի ունակությունները, ուղղախոսական-ուղղագրական հմտությունները, տեքստի հետ ինքնուրույն աշխատելու և ազատ հաղորդակցվելու կարողությունները:

Կրթական վերջնաարդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- Ֆրանսերենի արտասանության օրենքները, պատկերացում կունենա ֆրանսերենի ուղղախոսական նորմերի վերաբերյալ:

Ունակ կյանք.

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- կիրառելու արտասանության համառոտ և հիմնական գիտելիքները, կկարողանա հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու մշակված տեքստեր:

(բնդիանքական կարողություններ)

- Բնքնություն կատարելու տեքստի ձևաբանական վերլուծություն:

Համառոտ բովանդակություն

Թեմա՝ 1 Ֆրանսերենի հնյունական համակարգը: Ուղղախոսական-ուղղագրական առանձնահատկությունները: **Թեմա՝ 2** Ֆրանսերենի

քերականության ընդհանուր բնութագիրը և հիմնական առանձնահատկությունները: **Թեմա`3** Հոդ և հոդառություն: Հոդերի տեսակները և դրանց գործածության առանձնահատկությունները: **Թեմա`4** Գոյականի քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: Սեռ, թիվ, հոդ: **Թեմա`5** Ածականի տեսակները: Համեմատության աստիճանների կազմության առանձնահատկությունները: **Թեմա`6** Դերանունների հիմնական տեսակները և դրանց քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա`7** Թվականներ: Թվականների քերականական կարգերը: **Թեմա`8** Բայ: Ընդհանուր բնութագիրը և բայերի դասակարգման սկզբունքները: **Թեմա`9** Մակրայների տեսակները և քերականական կարգերը: **Թեմա`10** Նախադասություն: Նախադասության տեսակները և դրանց ընդհանուր բնութագիրը:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Հնրացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Հիմնական գրականության ցանկ

1. M. Djoulhakian, R. Méliksérian, A. Mouradian, Manuel de français. E., 2005.
2. И. Попова, Ж. Казакова. Французский язык (II). М., 1977.
3. M. Djoulhakian, A. Gharibian, Plaisir de lire. E., 2003.
4. Grammaire progressive du français, (Niveau intermédiaire), P., 1995.
5. H. Augé, M.D. Canada Pujols, C. Marlhens, L. Martin, Tout va bien! 1, méthode de français, livre de l'élève, cahier d'exercices, CLE International, 2007. Cadre européen commun de référence, Niveaux A1-A2.
6. E. Oughlissi, Vocabulaire, Tests CLE, Niveau débutant, CLE International, 2003.
7. G. Tempesta, Grammaire, Tests CLE, Niveau débutant, CLE International, 2003.

0305/B19	Ֆրանսերեն լեզու - 2	9 կրեդիտ
9 ժամ	0/160/0	
II կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնել առաջին կիսամյակում ստացած գիտելիքները, հարստացնել ուսանողի բառապաշտարը և զարգացնել նրա ուղղախոսական ունակությունները:		
Կրթական վերջնապարդյունքները Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա. Գիտելիք և իմացություն - տիրապետելու ոչ միայն բանավոր, այլ գրավոր խոսքին: Ունակ կյանք. (բուն մասսնագիտական կարողություններ) - բարգմանելու ֆրանսերեն բնագիր տեքստեր: - հաղորդակցվելու գրավոր և բանավոր խոսքով: (ընդհանրական կարողություններ) - զարգացնելու գրավոր խոսքի հմտությունները:		
Համառոտ բովանդակությունը. Թեմա՝ 1 Ածականի տեսակները: Համեմատության աստիճանների կազմության առանձնահատկությունները: Թեմա՝ 2 Դերանունների հիմնական տեսակները և դրանց քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: Թեմա՝ 3 Թվականներ: Թվականների քերականական կարգերը: Թեմա՝ 4 Բայ: Ընդհանուր բնութագիրը և բայերի դասակարգման սկզբունքները: Թեմա՝ 5 Մակրայների տեսակները և քերականական կարգերը:		
Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները Ընթացիկ քննություններ Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Եզրափակիչ քննություն Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Հիմնական գրականության ցանկ M. Djoulhakian, R. Méliksérian, A. Mouradian, Manuel de français. E.,		

2005.

2. И. Попова, Ж. Казакова. Французский язык (II). М., 1977.
3. M. Djoulhakian, A. Gharibian, Plaisir de lire. E., 2003.
4. Grammaire progressive du français, (Niveau intermédiaire), P., 1995.

0305/B21	Ֆրանսերեն լեզու – 3	9 կրեդիտ
9 ժամ	0/134/0	
III կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնելու և զարգացնելու նախորդ կիսամյակներում ձեռք բերված գիտելիքները, ձևավորել ազատ հաղորդակցվելու և գրականությունից օգտվելու կարողություններ: Վրթական վերջնաարդյունքները Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա. Գիտելիք և իմացություն • բերականության ձևաբանություն բաժնի մի մասի վերաբերյալ: Ունակ կլինի. (բուն մասնագիտական կարողություններ) • հասկանալու ուսումնասիրվող լեզուն կրող ժողովրդի մշակութային առանձնահատկությունները, (բնդիանրական կարողություններ) • ընդլայնելու ընդհանուր և թեմատիկ բառապաշարը:		
Համառոտ բովանդակությունը. Թեմա՝ 1 Ֆրանսերենի բառակազմությունը: Առավել գործածական նախածանցներն ու վերջածանցները: Թեմա՝ 2 Ֆրանսերենի նախդիրների ընդհանուր բնութագիրը: Առավել գործածական նախդիրները: Թեմա՝ 3 Շաղկապների կարգերն ու տեսակները: Թեմա՝ 4 Հաստատական և Ժիտական մասնիկները և դրանց գործածության առանձնահատկությունները: Թեմա՝ 5 Շարահյուսություն: Նախադասության դասակարգման սկզբունքներն ու չափանիշները:		

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջարանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն ար-

Ժերով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. M. Djoulhakian, A. Gharibian, Plaisir de lire. E., 2003.
2. Grammaire progressive du français, (Niveau intermédiaire), P., 1995.
3. Baghdassarova M., Manuel de français, M. 1990
4. Le nouveau sans frontières 2 (méthode de français) CLE International, P. 1989

0305/B23	Ֆրանսերեն լեզու - 4	9 կրեդիտ
9 ժամ	0/138/0	
IV կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնելու և զարգացնելու ուսանողի նախորդ կիսամյակներում ձեռք բերված գիտելիքները, ձևավորելու ֆրանսերեն լեզվով ինքնուրույն աշխատանք գրելու կարողություններ:		
Կրթական վերջնապարդյունքները Դասընթացի ավարտին ուսանողը. Գիտելիք և իմացություն		
• քերականության շարահյուսություն բաժնի վերաբերյալ: Ունակ կլինի. (բուն մասնագիտական կարողություններ) • տիրապետելու լեզվի հիմնական կառույցներին, (ընդհանրական կարողություններ) • ձեռք բերելու ֆրանսերենով ազատ հաղորդակցվելու հմտություններ:		

Համառոտ բովանդակություն

Թեմա՝ 1 Բայի անդեմ ձևերը: Ներբայների դասակարգման սկզբունքներն ու չափանիշները: **Թեմա՝ 2** Հարակատար դերբայի գործածության առանձնահատկությունները: **Թեմա՝ 3** Դարձված և դարձվածաբանություն: **Թեմա՝ 4** Շեշտ և հնչերանգ: **Թեմա՝ 5** Հարցական նախադասությունների կազմության առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրա-

քանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. M. Djoulhakian, A. Gharibian, Plaisir de lire. E., 2003.
2. Grammaire progressive du français, (Niveau intermédiaire), P., 1995.
3. Baghdassarova M., Manuel de français, M. 1990
4. Le nouveau sans frontières 2 (méthode de français) CLE International, P. 1989

0305/B25	Տրանսկրեն լեզու – 5	8 կրեղիս
9 Ժամ	0/138/0	
V կիսամյակ	Եզրափակիչ զնահատումով դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնել և զարգացնել նախորդ կիսամյակներում ձեռք բերած գիտելիքները, ձևավորել ուսանողի ազատ հաղորդակցվելու, գեղարվեստական և մասնագիտական գրականությունից ազատորեն օգտվելու կարողությունները:

Կրթական վերջնապարզունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- որոշակի թեմատիկ բառապաշարի և քերականական կառույցների վերաբերյալ, որոնք անհրաժեշտ են այս կամ այն արտակարգական իրավիճակում:

Ունակ կյինի.

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- ձերբագատվելու որոշակի բարդություններից, որոնք հասուն են օտար լեզու սովորողներին հաղորդակցման ոլորտում:

(բնդիանական կարողություններ)

- վերուժարար կողմնորոշվելու բոլոր լեզվական և արտալեզվական իրավիճակներին:

Համառոտ բովանդակություն

Թեմա՝ 1 Ֆրանսերենի բառապաշտիքը ընդհանուր բնութագիրը: Հիմնաշերտ և փոխառություններ: **Թեմա՝ 2** Բառապաշտիքի հարստացման հիմնական միջոցները: Երրքին հնարավորություններ, փոխառություն և կաղապարում: **Թեմա՝ 3** Հոմանիշություն և հականիշություն: Հոմանիշության առանձնահատկությունները: **Թեմա՝ 4** Համանունության դրսերման առանձնահատկությունները: **Թեմա՝ 5** Ֆրանսիական բառարանագրություն:

**Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները
Ընթացիկ քննություններ**

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քալիքը 0,5 է:

Հիմնական գրականության զանկը

1. S. Khatchatrian, A. Mouradian «L'Homme et son environnement» Erevan – 2009
  2. Kaplanian, Ghambaryan "Manuel de français" , Erévan 2007
  3. Papova, Kazakova, "Cours pratique du français", Moscou 2006
  4. Nikolskaia ; Goldenberg, " Cours théorique du français", Moscou 2002
  5. Eterstein—"Pratique du français", Paris 1950

0305/B30	Ֆրանսերեն լեզու - 6	7 կրեդիտ
9 ժամ	0/138/0	
VI կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնել և զարգացնել նախորդ կիսամյակներում ձեռք բերած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով մասնագիտական տեքստերի վրա:		
Կրթական վերջնաարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.		
Գիտելիք և իմացություն		
• դասընթացի սահմաններում նախատեսված բառապաշտիք:		

Ունակ կլինի.

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- Վարելու զրույցներ հասարակական-քաղաքական թեմաներով,
- տիրապետելու գեղարվեստական գրականության մեջ առկա լեզվառձական հնարներին,

(ընդհանրական կարողություններ)

- Ճեղք բերելու վերլուծական հմտություններ տարբեր ոլորտներում:

Համառոտ բռվանդակությունը.

Թեմա`1** Ֆրանսերենի լեզվաբանական տերմինաբանության ընդհանուր բնութագիրը: Միայն ֆրանսերենին բնորոշ երևույթները նշանակող տերմիններ: **Թեմա`2 Լեզվաբանական տերմինների թարգմանության առանձնահատկությունները: ՈՒղղակի համարժեքներ և նկարագրական տարբերակներ: **Թեմա`3** Միայն հայերենին բնորոշ երևույթները նշանակող տերմինների ֆրանսերեն թարգմանության առանձնահատկությունները: **Թեմա`4** Լեզվաբանական տեքստի վերլուծություն և համառոտ վերաշարադրանք: **Թեմա`5** Լեզվաբանական տեքստի թարգմանության առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչը քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Kaplanian, Ghambaryan "Manuel de français", Erévan, 2007.
2. Popova, Kazakova, "Cours pratique du français", Moscou, 2006.
3. Nikolskaia, Goldenberg, "Cours théorique du français", Moscou, 2002.
4. Khatchatrian S., Mouradian A., L'homme et son environnement, E., 2009.
5. Eterstein, "Pratique du français", Paris, 1950.

0305/B34	Ֆրանսերեն լեզու - 7	10 կրեդիտ		
10 ժամ	0/150/0			
VII կիսամյակ	Եզրակակիչ գնահատումով դասընթաց			
Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնելու նախորդ կիսամյակներում ստացած գիտելիքները, ուսանողին հնարավորություն տալու դրանք օգտագործելու ավարտական աշխատանքում:				
Կրթական վերջնաարդյունքները Դասընթացի ավարտին ուսանողը . • կկարողանա թարգմանել և մեկնաբանել ֆրանսերեն լեզվաբանական բնագիր տեքստեր, • ամբողջական պատկերացում կունենա ֆրանսերեն լեզվի և ֆրանսիական քաղաքակրթության մասին, • կկարողանա ինքնուրույն կերպով հաղորդակցվել և առանց բառարանի օգնության շարադրել տարբեր թեմաներով տեքստեր:				
Համառոտ բովանդակություն Թեմա՝1 Ֆրանսերենի հնյունական համակարգի հիմնական առանձնահատկությունները: Թեմա՝2 Ֆրանսերենի քերականական համակարգի ընդհանուր բնութագիր: Թեմա՝3 Հող և հողաբություն: Առկայացման առանձնահատկությունները: Թեմա՝4 Գոյականների դասակարգման սկզբունքները ու չափանիշները: Թեմա՝5 Ածականի տեսակները: Ածական-դերանուն փոխհարաբերության խնդիրը:				
Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները Ընթացիկ քննություններ Նախատեսված՝ 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Եզրակակիչ քննություն Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցաառումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:				
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Le nouveau sans frontières 4 (méthode de français) CLE International, P., 1991. 2. Le nouveau sans frontières 4 (cahier d'exercices) CLE International, P.,				

1991.

3. Radouguina, Filimonova, Youriéva, Lecture analytique, M., 1973 .
4. Khatchatrian S., Mouradian A., L'homme et son environnement, E., 2009.

0305/B16	Ֆրանսերեն լեզու - 8	3 կրեդիտ
6 ժամ	0/48/0	
8-րդ կիսամյակ	Հանրագումարային գնահատմամբ դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնելու նախորդ կիսամյակներում ստացած գիտելիքները, ուսանողին հնարավորություն տալու դրանք օգտագործելու ավարտական աշխատանքում:

Կրթական վերջնաարդյունները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը .

Գիտելիք և իմացություն

- ձևավորելու համար հղված գրավոր և բանավոր խոսք:

Ունակ կյանք

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- վարելու բազմաբնույթ քննարկումներ պատշաճ մակարդակով:

(բնդիանրական կարողություններ)

- տիրապետելու գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելու հմտություններին:

Համառոտ բովանդակություն

Թեմա`1** Դերանունների հիմնական տեսակները: Շեշտված և անշեշտ դերանուններ: **Թեմա`2 Թվականներ: Թվականների քանորդական դրությունը և քերականական կարգերը: **Թեմա`3** Բայ: Ֆրանսերեն բայի դիմարթվաժամանակային առանձնահատկությունները: **Թեմա`4** Մակրայների տեսակները: Տեղի մակրայների գործածության առանձնահատկությունները: **Թեմա`5** Նախադասություն: Կրավորական կառույցների առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Հանրագումարային քննություն

Քննությունը բանավոր է 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 5 միավոր: Միավորների քայլը՝ 1 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Le nouveau sans frontières 4 (méthode de français) CLE International, P., 1991.
2. Le nouveau sans frontières 4 (cahier d'exercices) CLE International, P., 1991.
3. Radouguina, Filimonova, Youriéva, Lecture analytique, M., 1973 .
4. Khatchatrian S., Mouradian A., L'homme et son environnement, E., 2009.

0305/B18	Անգլերեն-1	9 կրեդիտ
9 ժամ	0/156/0	
Ի կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել անգլերենի հնչյունական համակարգին, հաղորդել ընդհանուր տարրական գիտելիքներ ձևաբանությունից և շարահյուսությունից, դասընթացի սահմաններում զարգացնել բառապաշտքը, հաղորդակցական հմտությունները (-ընտանիք, աշխատանքային օր, ամենօրյա գործողություններ, եղանակ):

Կորսական վերջնապրոյենքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- անգլերենի արտասանական նորմերի, հնչյունական համակարգի և հնչյունական յուրահատությունների մասին,
- տառադարձման սկզբունքների մասին,
- ուսուցման տվյալ փուլում նախատեսված բառապաշտքի մասին,
- անգլերենի քերականական կառույցների մասին
- ուղղագրության հիմնական կանոնների մասին:

Ունակ կյանք

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- ճիշտ արտաքերելու անգլերենի առանձին հնչյունները և դրանց արտասանական տարբերակները, ինքնուրույն կատարել տառադարձում,
- հասկանալու և խոսքում գործածելու այս փուլի համար անհրաժեշտ բառապաշտքը,
- ձեռք բերած քերականական գիտելիքների հիման վրա կառու-

ցելու նախադասություններ և կիրառելու դրանք խոսքում,
(ընդհանրական կարողություններ)

- կիրառելու անգերենի արտասահմական, ձևաբանական և բառային յուրահատկությունները խոսքում:

Համառոտ բովանդակությունը

Թեմա` 1** Հնչունաբանություն: Հնչունների դասակարգումը: Զայնավորներ, բաղաձայններ, երկրաբառներ: **Թեմա` 2 Քերականություն. ձևաբանություն: Գոյականի թիվ և հոլով: Ածական՝ համեմատության աստիճաններ: Դերանուն. տեսակները: Թվական: Մակրայ: **Թեմա` 3** Գրավոր պրակտիկա (թելադրություն, թեստ, փոխադրություն **Թեմա` 4** Բառապաշար: **Թեմա` 5** Ընթերցանության հմտություններ. նպատկը, տեսակները, տեխնիկան:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. K. Harutyunyan, H. Mkrtchyan, L. Bagumyan, *Do You Speak English?* Yerevan: Lusakn, 2015
2. Ethel Tiersky, Martin Tiersky, *The U.S.A. Customs and Institutions*, The U.S.A.: Prentice- Hall Inc., 1990
3. N. Hambardzumyan, A. Markaryan, N. Avakyan, A. Karapetyan, *Texts for Reproduction*, Yerevan State University, 2006
4. Ye. Mkhitarian, N. Hambardzumyan, A. Markaryan, N. Avakyan, *A Basic English Grammar Morphology*, Yerevan, Zangak-97, 2011
5. V. L. Kaushanskaya, *A Grammar of the English Language*, Leningrad, 1973
6. E. M. Gordon, I. P. Krylova, *A Grammar of Present-Day English*, Moscow, "Higher School", 1980
7. A.J. Thomson, A.V. Martinet, *A Practical English Grammar*,

China: OUP, 2001		
0305/B20	Անգլերեն-2	9 կրտսեր
9 ժամ	0/156/0	
II կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ զարգացնել բանավոր և գրավոր խոսքը՝ ներմուծելով ստեղծագործական աշխատանքի տարրեր (փոխադրություն): Հաղորդել հիմնական գիտելիքներ քերականությունից: Հարստացնել բառապաշարը երկրագիտական, լեզվաբանական, պատմական, գեղարվեստական տեքստերի միջոցով:		
Կորական վերջնապարհումները Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա. Գիտելիքը և իմացություն - անգլերենի հնչերանգի առանձնահատկությունների մասին, - անգլերենի ձևաբանական և քերականական ընդարձակ կառույցների մասին, - կոնկրետ թեմատիկ բառապաշարի և նրա կիրառման ոլորտի մասին, - տեքստերի վերաբառության ու փոխադրման սկզբունքների մասին: Ունակ կյանք. (բուն մասնագիտական կարողություններ) - կազմելու քերականորեն ճիշտ եւ համապատասխան հնչերանգով նախադասություններ, - համապատասխան ձևով գործածելու ձեռք քերած թեմատիկ բառապաշարը, - կազմելու երկխոսություններ, գրելու փոխադրություններ, (բնդիանքական կարողություններ) - կիրառելու ձեռք քերած գիտելիքներն ու հմտությունները անգլերեն գրավոր և բանավոր խոսքում:		
Համառոտ բովանդակությունը Թեմա՝ 1 Հնչյունաբանություն: Թեմա՝ 2 Քերականություն. ձևաբանություն: Խոսքի մասերի դասակարգումը անգլերենում: Բայի համակարգը, տեսակները: Սահմանական եղանակի շարունակական ժամանակաձևերը: Սահմանական եղանակի վաղակատար ժամանակաձևե-		

բը: Սահմանական եղանակի վաղակատար շարունակական ժամանակաձևերը: Բայի սեռը: **Թեմա՝ 3** Գրավոր պրակտիկա (թելադրություն, թեստ, փոխադրություն): **Թեմա՝ 4** Բառապաշտ: **Թեմա՝ 5** Ըստեցանության հմտություններ:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները Հնրացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. K. Harutyunyan, H. Mkrtchyan, L. Bagumyan, *Do You Speak English?* Yerevan: Lusakn, 2015
2. Ethel Tiersky, Martin Tiersky, *The U.S.A. Customs and Institutions*, The U.S.A.: Prentice- Hall Inc., 1990
3. N. Hambardzumyan, A. Markaryan, N. Avakyan, A. Karapetyan, *Texts for Reproduction*, Yerevan State University, 2006
4. Ye. Mkhitarian, N. Hambardzumyan, A. Markaryan, N. Avakyan, *A Basic English Grammar Morphology*, Yerevan, Zangak-97, 2011
5. V. L. Kaushanskaya, *A Grammar of the English Language*, Leningrad, 1973
6. E. M. Gordon, I. P. Krylova, *A Grammar of Present-Day English*, Moscow, "Higher School", 1980
7. A.J. Thomson, A.V. Martinet, *A Practical English Grammar*, China: OUP, 2001

0305/B22	Անգլերեն-3	9 կրեդիտ
9 ժամ	0/137/0	
III կիսամյ-	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	

ակ	
Դասընթացի նպատակն է՝ ընդլայնել ուսանողի ընդհանուր գործածական բառապաշարը հասցնելով 2700 բառի, ծանոթացնել անգլիական և ամերիկյան գրականության լավագույն նմուշներին, կազմակերպել քննարկումներ, զարգացնել գրավոր խոսքը, հաղորդել գիտելիքներ քերականության ձևաբանություն բաժնից:	
Կրթական վերջնաարդյունքները	
Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.	
Գիտելիքը և իմացություն	
• լեզվի հիմնական քերականական կառույցների մասին, • ձևաբանության հիմնական կանոնների մասին, • ուսուցման տվյալ փուլի համար նախատեսված թեմատիկ բառապաշարի մասին, • պարագրաֆ գրելու առանձնահատկության մասին,	
Ունակ կյանք.	
(բուն մասնագիտական կարողություններ)	
• համապատասխան թեմատիկ խոսքում ճիշտ գործադրելու անհրաժեշտ բառապաշարը, • ճիշտ կիրառելու քերականական հիմնական կառույցները՝ գրավոր և բանավոր խոսքում՝ պահպանելով ճիշտ շարականական կառույցները;	
(բնդիմանքական կարողություններ)	
• ճիշտ ձևակերպելու խոսքը և գործածելու ձեռք քերած հաղորդակցական հմտությունները՝ տարբեր իրադրություններում:	
Համառոտ բովանդակությունը	
Թեմա՝ 1 Դարձվածային կապակցություններ, բառի ձևաբանական կառուցվածքը, բառակազմության հիմնական միջոցները: Թեմա՝ 2 Քերականություն. Զնաբանություն: Բայի անդեմ ձևեր: Մոդալ բայեր: Ընձական եղանակ: Շարականություն. նախադասության տիպերն ըստ կառուցվածքի և հաղորդակցման ուղղվածության: Պարզ նախադասություն: Թեմա՝ 3 Ընթերցանության հմտություններ՝ Ս.Լիքոք, Զ.Զոյս, Ու.Ս.Սոհեմ: Թեմա՝ 4 Գրավոր պրակտիկա՝ պարբերություն: Թեմա՝ 5 Բառապաշար՝ ձանապարհորդություն, աշխատանք, սպորտ, շինություններ և այլն:	
Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները Ընթացիկ քննություններ	

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 3 առաջադրանք, 1 միավոր՝ քերականական հարց, 1 միավոր՝ պարբերություն, 3 միավոր՝ բառապաշտություն: Միավորների քայլը 0.5:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Karapetyan, L., Martirosyan, N., *Upgrade Your Proficiency In English*, Yerevan: Zangak, 2015
2. Vince M., Emmerson P., *Language Practice: English Grammar and Vocabulary*, Thailand: Macmillan, 2003
3. Kaushanskaya V. L., *A Grammar of the English Language*. Leningrad. 1973
4. Mkryan N., *Exercises in English Syntax (The Simple Sentence)*, Yerevan: Lusakn, 2016
5. Edilyan and others, *A Course in Written English*

0305/B24	Անգլերեն-4	9 կրեդիտ
9 Ժամ	0/137/0	
IV կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է ակտիվացնել ստեղծագործական կարողությունները (շարադրություն, էսան և բանավեճեր՝ ընկերություն, գիտական նվաճումներ թեմաներով) և հաղորդել գիտելիքներ շարահյուսությունից:

Կրթական վերջնապարզունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- թեմատիկ բառապաշտությունների վերաբերյալ,
- էսաներ գրելու առանձնահատկությունների մասին:

Ունակ կյանք.

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- անկաշկանդ արտահայտելու մտքերն առօրյա – խոսակցական ոլորտում,
- Ճգրիտ կիրառելու բառապաշարային և քերականական զիտելիքները գրավոր և բանավոր խոսքում,
- վերարտադրելու բնագիր անզերեն տեքստեր եւ մայրենիք՝ անզերեն,

(ընդհանրական կարողություններ)

- շարադրելու անզերեն տեքստեր ճիշտ կիրառելով անզերենին բնորոշ քերականական ու ոճական առանձնահատկություններ,
- շարադրել փոքր ծավալի տեքստեր:

Համառոտ բովանդակություններ

Թեմա` 1** Քերականություն: Նախադասության տեսակները, պարզ և բարդ նախադասություններ: Նախադասության զիսավոր անդամները: Նախադասության երկրորդական անդամները: Կետադրություն: **Թեմա` 2 Բառապաշար վարքագիծ, կրթություն, զգացմունքներ, առողջություն և այլն: **Թեմա` 3** Գրավոր պրակտիկա՝ էսսե: **Թեմա` 4** Ընթերցանության հմտություններ՝ Ն.Հոբորն, Թ.Արթուր, Ռ.Դալ, Օ.հենրի:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Հնացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 3 առաջադրանք, 1 միավոր՝ քերականական հարց, 1 միավոր՝ պարբերություն, 3 միավոր՝ բառապաշար:: Միավորների քայլը 0.5:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունները բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Karapetyan, L., Martirosyan, N., *Upgrade Your Proficiency In English*, Yerevan: Zangak, 2015
2. Vince M., Emmerson P., *Language Practice: English Grammar and Vocabulary*, Thailand: Macmillan, 2003
3. Kaushanskaya V. L., *A Grammar of the English Language*.

Leningrad. 1973

4. Mkryan N., *Exercises in English Syntax (The Simple Sentence)*, Yerevan: Lusakn, 2016
5. Mkryan N., *Exercises in English Syntax (The Compound and Complex Sentences)*, Yerevan: Lusakn, 2017
6. Edilyan and others, *A Course in Written English*

0305/B26	Անգլերեն- 5	8 կրեմիտ		
9 ժամ	0/137/0			
V կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատման դասընթաց			
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մոտ ձևավորել գործնական հաղորդակցման հմտություններ տարբեր բնագավառներում, օտար երկրում կողմնորոշում, նորությունների հաղորդում, հայտնի մարդկանց մասին տեղեկությունների փոխանակում, ինչպես նաև գրավոր խոսքի զարգացում և ուղղագրական կանոնների ամրապնդում:				
Կրթական վերջնարդյունքները Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա. Գիտելիք և իմացություն				
• գեղարվեստական տեքստի առանձնահատկությունների մասին, • լեզվաոճական հնարների կիրառության մասին, • մասնագիտական բառապաշտիքի գործածության առանձնահատկությունների մասին, • անգլալեզու ժողովրդի մշակույթի և ազգային առանձնահատկությունների մասին				
Ունակ կյանք. (բուն մասնագիտական կարողություններ) • կատարելու անգլերեն բնագիր տեքստերի լեզվաոճական վերլուծություն, • ճշգրիտ գործածելու հաղորդակցման առանձին ոլորտներին բնորոշ բառապաշտը, • հասկանալու և վերաբերապես անգլալեզու գրականությունից և մամուլից վերցված նյութերի բովանդակությունը, գրելու հագործումներ և կատարել երկկողմանի թարգմանություններ,				
(ընդհանրական կարողություններ) • տիբրապետելու հաղորդակցական հմտությունների • համապատասխան համատեքստերում գործածելու ձեռք բերած				

բառապաշարը:

Համառոտ բովանդակությունը

Թեմա՝ 1 Գրավոր պրակտիկա՝ ակնարկ առանձնահատկություններն ու գրելու տեխնիկան: **Թեմա՝ 2** Բառապաշար՝ նորություններ, ժամանց, լրատվություն, բիզնես, հարաբերություններ և այլն: **Թեմա՝ 3** Դարձվածքանական միավորներ, հոմանիշների ու հականիշների յուրահատկությունները: **Թեմա՝ 4** Նախածանցների ու վերջածանցների կառուցվածքային յուրահատկությունները **Թեմա՝ 5** Վերլուծական ընթերցանություն՝ Ֆրենք Սթորթոն, Քեթրին Մենսֆիլդ:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջարկանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Antonyan Z., Bekaryan N., Martirosyan, N., *A Bit of Fiction. Yerevan:* VAV-print, 2016
2. Jones, L., *New Progress to Proficiency*, 4th ed., CUP, 2001
3. Kuyumgyan S., Galstyan S., *Insight Into English*, Yerevan, 2003
4. Vince, Michael, *Advanced Language Practice*, 2nd ed. Macmillan, 1994
5. David C., David F., Gareth R., *New Language Leader Advanced Coursebook*. Pearson, 2015
6. Edilyan L., Martirosyan N., Mkrtchyan K., *A Course in Written Practice*. Yerevan: Asoghik, 2003

0305/B31	Անգլերեն- 6	7 կրեյխուն

9Ժամ	0/137/0
VI կիսամյակ	Եղրափակիչ գնահատումով դասընթաց
Դասընթացի նպատակն է՝ զարգացնել հասարակական, քաղաքական և երկրագիտական բնույթի տեքստերի հետ աշխատելու հմտություններ, հարստացնել ուսանողների բառապաշտքը վերոհիշյալ ոլորտներում, զարգացնել անգլիական և ամերիկյան գեղարվեստական գրականությունների լավագույն նմուշները, նրանցում տեղ գտած լեզվառական հնարները, զիսավոր և երկրորդական կերպարներ վերլուշելու հմտությունները:	
Կրթական վերջնապարդյունքները Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա. Գիտելիք և իմացություն	
- ոճական տարարնույթ միջոցների կիրառության մասին, - դարձվածաբանական միավորների ոճական առանձնահատկությունների մասին, - մասնագիտական բառապաշտքի կիրառության առանձնահատկությունների մասին, - անգլախոս ժողովրդի մշակույթի առանձնահատկությունների մասին:	
Ունակ կյանք. (բուն մասնագիտական կարողություններ)	
- մասնակցելու բանավեճերի և արտահայտելու սեփական կարծիքը տարբեր թեմաների շուրջ - քերականորեն և ոճականորեն ճիշտ ձևակերպելու համապատասխան բնույթի գրավոր և բանավոր խոսք,	
(բնդիանրական կարողություններ) - ստեղծագործաբար կիրառելու ձեռք քերած գիտելիքները, - օգուվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, բառարաններ, հանրագիտարաններ):	
Համառոտ բովանդակությունը	
Թեմա՝ 1 Մամուլի տեսություն (լրագրային նյութերի ընկալում և վերաբերություն): Թեմա՝ 2 Գրավոր պրակտիկա (կուրսային աշխատանքների լեզուն և ոճը): Թեմա՝ 3 Վերապատումի և կարճ շարադրանքի ոճերի շարադրանքների առանձնահատկությունները: Թեմա՝ 4 Ոչ կադապարային կառուցվածքի ներմուծում և կիրառում: Թեմա՝ 5 Բառապաշտք: Թեմա՝ 6 Վերյուծական ընթերցանություն:	

**Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները
Ընթացիկ քննություններ**

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

- Antonyan Z., Bekaryan N., Martirosyan, N., *A Bit of Fiction*. Yerevan: VAV-print, 2016
- Jones, L., *New Progress to Proficiency*, 4th ed., CUP, 2001
- Kuyumgyan S., Galstyan S., *Insight Into English*, Yerevan, 2003
- Vince, Michael, *Advanced Language Practice*, 2nd ed. Macmillan, 1994
- David C., David F., Gareth R., *New Language Leader Advanced Coursebook*. Pearson, 2015
- Edilyan L., Martirosyan N., Mkrtchyan K., *A Course in Written Practice*. Yerevan: Asoghik, 2003

0305/B33	Անգլերեն-7	10 կրեդիտ
10 Ժամ	0/150/0	
7-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատմամբ դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ ամրապնդել ուսանողների ստեղծագործական հմտությունները և ակտիվացնել անգլերենով ազատ հաղորդակցումը ամենաբազմազան թեմաներով:		
Կրթական վերջնապարտյունները		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.		
Գիտելիք և իմացություն		
գեղարվեստական տեքստերի ժանրային և սյուժետային առանձնահատկությունների մասին.		
Ունակ կյանք.		

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- ազատ հաղորդակցվել կենցաղային, հասարակական-քաղաքական, գիտական և մասնագիտական թեմաներով.

(ընդհանրական կարողություններ)

- վերարտադրելու լրագրային նյութը:

Համառոտ բովանդակություն.

Թեմա՝ 1 Վերլուծական ընթերցանություն (գեղարվեստական բովանդակության վերլուծություն): **Թեմա՝ 2** Գրավոր պրակտիկա (հասարակական-քաղաքական և մշակութային տեքստերի թարգմանություն): **Թեմա՝ 3** Գիտահետազոտական աշխատանքներ: **Թեմա՝ 4** Քննարկումներ բազմազան թեմաներով:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված՝ 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. L. Alexander, *For and Against*, London: Longman, 1968
2. S. Gasparyan, S. Galstyan, G. Muradyan, *Connecting the Dots*, Yerevan: Lusakn, 2014
3. Gannon, M.J., *Understanding Global Cultures*, 6th ed. SAGE, 2016

0305/B49	Անգլերեն-8	Յկրեղիստ
6 Ժամ	0/48/0	
8-րդ կիսամյակ	Հանրագումարային գնահատմամբ դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ ամրապնդել ուսանողների ստեղծագործական հմտությունները և ակտիվացնել անգլերենով ազատ հաղորդակցումը ամենաբազմազան թեմաներով:		
Կրթական վերջնաարդյունքները		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.		

Գիտելիք և իմացություն

- գեղարվեստական տեքստերի ժանրային և պուժետային առանձ-նահատկությունների մասին.

Ունակ կլինի.

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- ազատ հաղորդակցվել կենցաղային, հասարակական–քաղաքա-կան, գիտական և մասնագիտական թեմաներով.

(ընդհանրական կարողություններ)

- վերարտադրելու լրագրային նյութը:

Համառոտ բովանդակություն.

Թեմա՝ 1 Վերլուծական ընթերցանություն (գեղարվեստական բովանդակության վերլուծություն): **Թեմա՝ 2** Գրավոր պրակտիկա (հասարակական–քաղաքական և մշակութային տեքստերի թարգմանություն):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունն անցկացվում է բանավոր: Քննատոմսը կազմված է չորս հարցից, որոնցից յուրաքանչյուրը գնահատվում է 5 միավոր:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. L. Alexander, *For and Against*, London: Longman, 1968
2. S. Gasparyan, S. Galstyan, G. Muradyan, *Connecting the Dots*, Yerevan: Lusakn, 2014
3. Gannon, M.J., *Understanding Global Cultures*, 6th ed. SAGE, 2016

0305/B2	Արտասահմանյան գրականություն -1	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
2-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ներկայացնել անտիկ գրա-կան ժառանգությունը՝ հիմնվելով աղբյուրների և տեսական նյութի վրա:		
Կորսական վերջնաարդյունքները		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.		
Գիտելիք և իմացություն		
անտիկ գրականության առանցքային գրական նյութի վերաբեր-յալ:		
Ունակ կլինի		
(բուն մասնագիտական կարողություններ)		

- ընկալելու անտիկ գրականության զարգացումներն ու հասկացությունները:

(ընդհանրական կարողություններ)

- հասկանալու անտիկ գրականության ավանդական տեսական մոտեցումները:

Համառոտ բռվանդակություն.

Թեմա`1** Անտիկ գրականության հասկացությունը, պարբերացումը, «հունական հրաշքի» քննադատությունը: **Թեմա`2 Հոմերոսի «Իլիականը» և «Ոլիսականը». աստվածներ և մարդիկ, դիցարանականը և բանաստեղծականը: Հեսիոդոսի «Աշխատանք և օրեր» բարոյախրատական պոեմը: **Թեմա`3** Հունական քնարերգության ծագումն ու զարգացումը, թեմատիկան, բանաստեղծները: **Թեմա`4** Հունական թատրոն և դրամա, կատակերգություն և ողբերգություն. (Էսքիլես, Սոփոկլես, Եվրիպիդես, Արիստոփանես): **Թեմա`5** Հելլենիստական գրականության հասկացությունը, հոռմեական գրականության ծագումը, շրջանները: **Թեմա`6** Հոռմեական կատակերգակներ, հոռմեական «ոսկեղար», Վերգիլիոսի «Էնեականը» և դրա կապը հունական էպոսի հետ: Անտիկ աշխարհի կործանման պատճառները և քրիստոնեական գրականության սկզբնավորումը:

Սոռուցումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր:

Սոռուցման ձերն են.

1-ին սոռուցում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

2-րդ սոռուցում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

- Ի. Մ. Տրոնսկի, Մասն առաջին, Հունական գրականության պատմություն,
- Ի. Տրոնսկի, Մասն երկրորդ, Հոռմեական գրականության պատմություն,
- Լոսев А.Փ., Античная литература,
- Гаспаров М., Занимательная Греция.

0305/B3	Արտասահմանյան գրականություն - 2	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	

3-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատմամբ դասընթաց
Դասընթացի նպատակն	Է՛ ուսանողներին ընդհանուր գիտելիքներ հաղորդել համաշխարհային գրականության պատմության, գրական կարևոր դարաշրջանների և ուղղությունների, գրական խոշորագույն երևույթների և գրական գարգացման ընդհանուր ընթացքի վերաբերյալ:
Կրթական վերջնաարդյունքները	Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կունենա.
Գիտելիքը և իմացություն	համաշխարհային գրականության պարբերացման, գրական կարևոր ուղղությունների և ոճերի, գրականության ընթացքի և ներքին գարգացումների օրինաչափությունների մասին:
Ունակ կյինի (բուն մասնագիտական կարողություններ)	իմանալու գրական խոշոր երևույթները, համաշխարհային գրականության կարևորագույն երկերի բովանդակությունն ու գեղարվեստական արժանիքները,
Ունակ կյինի (բուն մասնագիտական կարողություններ)	կողմնարոշվելու համաշխարհային գրականության վիթխարի ժառանգության ընդհանուր համապատկերի մեջ:
Համառոտ բովանդակություն.	
Թեմա՝ 1 Բոլկաչովի «Դեկամերոն», Ուարելի «Գարգանտյուա և Պանտագրյուել» վեպերը: Թեմա՝ 2 Վերածննդի վերջին տիտանները. (Սերվանտես և Լուպե դե Վեզա):	
Սոռուզուների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները	
Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր:	
Սոռուզման ձևերն են.	
1-ին սոռուզում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:	
2-րդ սոռուզում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:	
Հիմնական գրականության ցանկը	
1. М.П.Алексеев, В.М.Жирмунский и др., История зарубежной литературы Средних веков и Возрождения. Любое издание.	
2. Մամիկոնյան Հ., Արտասահմանյան գրականության պատմություն	
3. Արտամոնով Դ., 17-18-րդ դարերի արտասահմանյան գրականություն	

թյան պատմություն
4. 19-րդ դարի արտասահմանյան գրականության պատմություն, խմբ. Տուրակի:
5. Սողոմոնյան Ա. «Արտ. Գրակ.»

0305/B7	Արտասահմանյան գրականություն - 3	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
4-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին գիտելիք հաղորդել 19-20-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պատմության, զարգացման յուրահատկությունների, ոճական, գրական բազմազանության և հարստության վերաբերյալ:		
Կորական վերջնաարդյունքները Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կունենա. Գիտելիք և իմացություն • 19-20-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պարբերացման, գրական կարևոր ուղղությունների և ոճերի, գրականության զարգացման ընթանուր օրինաչափությունների մասին: Ունակ կյանք (բուն մասնագիտական կարողություններ) • ծանոթանալու հեղինակների կյանքին ու ստեղծագործությանը, կարևոր գրական երկերի ստեղծագործական պատմությանը, • վերլուծելու ծրագրային ստեղծագործությունները, (ընդհանրական կարողություններ) • գնահատելու գեղարվեստական ստեղծագործությունների արձանիքները:		

Համառոտ բովանդակություն.

Թեմա`1** Կլասիցիզմը Ֆրանսիայում: Կլասիցիզմի հիմնական սկզբունքները: Բուալըն որպես կլասիցիզմի սկզբնավորող: **Թեմա`2 Կլասիցիզմի գեղագիտական և փիլիսոփայական հիմքերը (Ռենե Շեկարտը և Նիկոլա Բուալըն): Ֆրանսուա Մալերի պոեզիան: Ուշ վերածնունդը և Միշել Սոնտենի «Փորձերը»: Լոպե Ռե Վեզայի և Կալդերոնի դրամատուրգիան: **Թեմա`3** Ֆրանսիական կլասիցիստական ողբերգությունները. Պիեռ Կոռնելի և Ժան Ռասինի ստեղծագործությունները: **Թեմա`4** Ժան Բատիստ Մոլիերի

կատակերգությունները: Ժան Լաֆոնտենի առակները, հեքիաթները, նովելները: **Թեմա՝ 5** 18-րդ դարի ֆրանսիական մորալիստները. Ֆրանսուա Լարոշֆուկո, Ժան դը Լարրյուեր:

Ստուգումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

Հիմնական գրականության ցանկը՝

- 19-րդ դարի արտասահմանյան գրականության պատմություն, խմբ. Տուրասի,
- Луков А., История литературы,
- Зарубежная литература 20-го века, под ред. Л. Г. Андреева.

0305/B9	Արտասահմանյան գրականություն - 4	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
5-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ֆրանսիական գրականության էվոլյուցիան 12-15-րդ դարերում:		
Կորական վերջնաարդյունքները Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա Գիտելիք և իմացություն • Փրանսիական գրականության զարգացման օրինաչափությունների մասին, • տվյալ ժամանակաշրջանի Ֆրանսիայի պատմամշակութային պրոբլեմների վերաբերյալ: Ունակ կյանք (բուն մասնագիտական կարողություններ) • ինքնուրույն վերլուծելու գեղարվեստական ստեղծագործությունները: (ընդհանրական կարողություններ) • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառելու գործնականում:		

Համառոտ բովանդակությունը

Թեմա`1** Լուսավորությունը 18-րդ դ. Անգլիայում. 18-րդ դ. Ֆրանսիական գրականության զարգացման հիմնական ուղղությունները. Ունե Լրսած, Արքա Պրև: **Թեմա`2 Դեֆոն որպես Եվրոպական նոր ռեալիստական վեպի սկզբնավորող. «քանական մարդու» պրոբլեմը Դ. Դեֆոնի «Ըորբինզոն Կրուզ» վեպը: **Թեմա`3** Վոլտերի փիլիսոփայական արձակը («Զաղիգ», «Միկրոմեզա», «Կանդիդ»): Ժան Ժակ Ռուսոն: **Թեմա`4** Բոմարշեի թատրոնը և եռերգությունը ֆիգարոյի մասին: **Թեմա`5** Ֆրանսիական ռոմանտիզմը, պոեզիան և արձակը: Դյումայի պատմական վեպերը («Հրացանակիրներ», «20 տարի անց», «Թագուհի Մարգո», «Կոմս Մոնտե Քրիստո»): Թեմա 12՝ Ռ. Բյորնսի Լիրիկան: **Թեմա`6** Հյուգոյի պոեզիան, դրամատուրգիան և վեպերը «Փարիզի Աստվածամոր տաճարը», «Թշվարներ», «Իննուներեր»: **Թեմա`7** Պրոսպեր Մերիմեի ռոմանտիզմը: Շիլերի դրամատուրգիան և գեղագիտական աշխատությունները: **Թեմա`8** Ռ. Բյորնսի Լիրիկան: Գյոթեի գրական ժառանգությունը «Ֆաուստ», Երիտասարդ Վերթերի տառապանքները:

Սոռուցումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր:

Սոռուցման ձեերն են.

1-ին սոռուցում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

2-րդ սոռուցում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

1. **Հիմնական գրականության ցանկը**
2. История французской литературы в 4-х томах, т.т. 1-2
3. Обломиевский Д.Д., Французский классицизм,
4. Андреев Л. Г., Козлова Н. П., Косиков Г. К. История французской литературы,
5. Штейн А. Л., Черневич М. Н., Яхонтова М. А. История французской литературы.
6. Դ.Դիդրո, փիլիսոփայական և գեղագիտական երկեր, Ե.1963
7. Ֆ. Շիլեր, ընտիր երկեր,
8. Ֆ. Շիլեր, պատմական դրամաներ,
9. Գյոթե, Երիտասարդ Վերթերի տառապանքները Ե. 1981 թ.
10. Գյոթե, Ֆաուստ

11. Սողոմոնյան Ա. «Արտ. Գրակ.»
 12. Մամիկոնյան Հ., Արտասահմանյան գրականության պատմություն

0305/B10	Արտասահմանյան գրականության - 5	2 կրեդիտ		
2 ժամ	32/0/0			
6-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատմամբ դասընթաց			
Դասընթացի նպատակն Է ներկայացնել 18-րդ դարի ֆրանսիական գրականության զարգացման խնդիրները, գաղափարա-գեղարվեստական ուղղությունները, ժամանակակից գեղարվեստական առանձնահատկությունները:				
Վրթական վերջնաարդյունքները Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա Գիտելիք և իմացություն • 18-րդ դարի ֆրանսիական գրականության զարգացման առանձնահատկությունների, ինքնատիպության և համաեվրոպական նշանակության մասին, • տվյալ ժամանակաշրջանի ֆրանսիայի պատմամշակութային պրոբլեմների վերաբերյալ: <i>Ունակ կյինի (բուն մասնագիտական կարողություններ)</i> • ինքնուրույն վերլուծելու դարաշրջանների ֆրանսիական գրականության նշանակոր ստեղծագործությունները, (ընդհանրական կարողություններ) • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառելու գործնականում: Համառոտ բովանդակությունը Թեմա՝ 1 19-րդ դարի ֆրանսիական ռեալիզմը (Բալզակ, Ստենդալ, Ֆլորեր, Սովասան): Թեմա՝ 2 Ազատության խնդիրը Բայրոնի պոեզիայում: Թեմա՝ 3 Ժ. Սանդի հոգեբանական վեպերը: Թեմա՝ 4 Բողերի «Չարի ծաղիկներ» ժողովածուն: Սոռուցումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: Ստուգման ձևերն են. 1-ին սոռուցում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է: 2-րդ սոռուցում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:				

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Обломиевский Д.Д., Французский романтизм,
2. Обломиевский Д.Д., Французский символизм,
3. Реизов Б.Г., Французский роман 19-го века,
4. Рабинович Н.А., Очерки по истории французской литературы XIX века
5. История французской литературы в 4-х томах, т. 3

0305/B13	Արտասահմանյան գրականություն - 6	5 կրեդիտ
4 ժամ	32/0/0	
7-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել 19-րդ դարի ֆրանսիական գրականության զարգացման առանձնահատկությունները, ուղղությունները (ռոմանտիզմ, ռեալիզմ, նատուրալիզմ, սիմվոլիզմ), վերլուծել դարաշրջանի նշանավոր գրողների ստեղծագործությունները, ցույց տալ նրանց նշանակությունը եվրոպական գրականության զարգացման հետագա բնթացքի համար:

Կորթական վերջնաարդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա

Գիտելիք և իմացություն

- 19-րդ դարի 1-ին կեսի ֆրանսիական գրականության զարգացման օրինաչափությունների, գրական հոսանքների, ուղղությունների առանձնահատկությունների, գեղարվեստական կռնցեցիաների վերաբերյալ,
- գրական հոսանքների, ուղղությունների անցումների և ձևափոխությունների ներքին օրենքների և սկզբունքների մասին:

Ունակ կլինի

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- ինքնուրույն վերլուծելու դարաշրջանի կարևորագույն գրողների ստեղծագործությունները:

(բնդիանրական կարողություններ)

- ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառելու գործնականում:

Համառոտ բովանդակությունը

Թեմա՝ 1 19-րդ դարի ֆրանսիական ռեալիզմը (Օնորե դը Բալզակ, Ստենլի, Գուստավ Ֆլորեր, Գի դը Մոպասան): **Թեմա՝ 2** Ժորժ Սանդի հոգեբանական վեպերը: Պառնասականները. Տեսքի Գոթիկի, Լը-

կոնտ դր Լիլի պոեզիան: **Թեմա՝ 3** Շառլ Բողլերի «Զարի ծաղիկներ» ժողովածուի նորարարական նշանակությունը և գեղարվեստական արժեքը. Բողլերի գեղագիտական հայացքները: **Թեմա՝ 4** Նատուրալիզմի տեսությունը և Էմիլ Չոլայի փորձարարական վեպը («Ռուգոն Մակլարներ» վիպաշարը): **Թեմա՝ 5** Ֆրանսիական սիմվոլիստական պոեզիան (Պոլ Վեռեն, Արթյուր Ռեմբո, Ստեֆան Մալարմե): **Թեմա՝ 6** Անատոլ Ֆրանսի փիլիսոփայական ստեղծագործությունները («Թախու»). Ռումեն Ռուլանի վեպերը («Ժան Քրիստոֆ», «Հմայված հոգին»):

**Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները
Ընթացիկ քննություններ**

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

- История французской литературы в 4-х томах, т. 4.
- Кирнозе З.И., Современная французская литература,
- Великовский С.И., Границы несчастного сознания,
- Артавашин Мануар գրականություն, Մաս 1, մաս2
<Ակադեմիական հրատարակություն>

0305/B32	Բառագիտություն (անգլերեն)	4 կրեմիտ
2 ժամ	60/0/0	
VI կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն Է՝ դիտարկել բառերի իմաստային կառուցվածքը և կապակցելիությունը, նրանց ձևիմաստային փոխարարերությունները, բառակազմական միջոցները և կաղապարները հայե- րենում և անգլերենում, ինչպես նաև դարձվածքների տեսակները և նրանց թարգմանությանն առնչվող		

խնդիրների լուծման եղանակները:

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ ֆրանսերենի բառապաշտի տարբեր շերտերի և զարգացման առանձնահատկությունների մասին:

Կորական վերջնաարդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- կյուրացնի անգլերենի և հայերենի բառապաշտային առանձնահատկությունները;
- ֆրանսերենի և հայերենի բառապաշտային առանձնահատկությունների մասին:

Ունակ կյանք

- (բուն մասնագիտական կարողություններ)
- տիրապետելու անգլերեն և հայերեն բառերի ձևիմաստային, բառակազմական և այլ տեսակների վերլուծության հմտություններին:
- տիրապետելու ֆրանսերեն և հայերեն բառերի ձևիմաստային, բառակազմական և այլ տեսակների վերլուծության հմտություններին,
- (ընդհանրական կարողություններ)
- գտնելու տվյալ լեզուների դարձվածային համակարգի և դարձվածքների թարգմանության հետ կապված խնդիրների լուծումները:
- գտնելու տվյալ լեզուների դարձվածային համակարգի և դարձվածքների թարգմանության հետ կապված խնդիրների լուծումները:

Համառոտ բովանդակություն

(Անգլերեն) **Թեմա 1** Լեզուների գուգադրական /հանդիպադրական/ ուսումնասիրություն. նրա առնչությունները տիպաբանական ուսումնասիրության հետ: Լեզուների գուգադրական քննության արժեքը, համեմատվող լեզուների տարրերությունների հաղթահարումը թարգմանության ընթացքում: **Թեմա 2** Բառակազմություն: Բառակազմական կաղապարներ /Բարդ և ածանցական բառեր, դրանց տեսակները: Գործուն և ոչ գործուն կաղապարներ: Հայերենի և անգլերենի բառակազմական կաղապարների գործունության և իմաստային արժեքների

համեմատությունը/: **Թեմա՝ 3** Բարիմաստություն:

(*Ֆրանսերեն*) **Թեմա՝ 1** Ըսդհանուր տեղեկություններ բառի մասին:

Թեմա՝ 2 Բառը որպես խոսքի նվազագույն տարր: **Թեմա՝ 3** Հնչուն-

բառ և բառ-նախադասություն փոխհարաբերությունները: **Թեմա՝ 4**

Բառակազմություն: **Թեմա՝ 5** Հոմանիշներ: Հականիշներ:

Իմաստային-թեմատիկ խմբեր:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Հնրացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրա-
քանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում
է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն ար-
ժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապա-
տասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Mednikova, E.M. Seminars in English Lexicology. M., 1978.
2. Ginzburg, R.S. A Course in Modern English Lexicology. M., 1966.
3. Минаева, Л.В. A Manual of English Lexicology. M., 1982.
4. Gardes-Tamine J., La grammaire. 1. Phonologie, morphologie, lexicologie., P. 1998.
5. Barlézizian A., Lexicologie du français contemporaine, E. 2010.
6. Le petit Robert, Paris 2003.
7. Vocabulaire progressif, FLE, P. 2010.

0305/B29	Տեսական քերականություն	3 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
VII կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ քննել անզերենի քերականական միավոր-ների գործառնական առավել կարևոր հարցեր, պաշտպանել դրանց փոխադարձ կապն ու հարաբերակցությունը լեզվի համակարգում, ուսանողներին ծանոթացնել անզերենի համակարգի ուսումնասիր-ման տարաբնույթ մեթոդներին, լեզվաբանական տարրեր ուղղութ-յուններին ու տեսակետներին:		

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի հիմնական առանձնահատկությունների մասին, ձևափորել քերականական երևույթները ճիշտ հասկանալու և մեկնաբանելու ունակություն:

Կորական վերջնաարդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- անգլերենի ձևաբանության և շարակայուսության հիմնախնդիրների վերաբերյալ:
- ֆրանսերենի ձևաբանության և շարակայուսության հիմնախնդիրների վերաբերյալ:

Ունակ կյանք

- (բուն մասնագիտական կարողություններ)
- ընկալելու անգլերենի ձևաբանական և շարակայուսական կառուցները,
- ընկալելու ֆրանսերենի ձևաբանական և շարակայուսական կառուցները,
- (բնդիանրական կարողություններ)
- զարգացնելու ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք կատարելու հմտություն:
- զարգացնելու ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք կատարելու հմտություն:

Համառոտ բովանդակություններ

(Անգլերեն) **Թեմա`1** Անգլերենի տեսական քերականության հիմնական հարցեր: Քերականական համակարգի ստեղծման հիմնական պատմական փուլերը: Լեզվի համակարգային բնույթը: Համադրական և հակադրական ձևեր: **Թեմա`2** Ձևաբանության հիմնահարցեր: Խոսքի մասեր և նրանց կարգերը: Հիմնական և երկրորդական խոսքի մասեր: **Թեմա`3** Շարակայուսության հիմնահարցեր: Բառակապակցություններ:

(Ֆրանսերեն) **Թեմա`1** Խոսքի մասերի դասակարգման սկզբունքները: Խոսքի մասերի փոխակերպումը: **Թեմա`2** Գոյականի բառաքերականական ենթադասերը: Սեռի և թվի կարգերը: **Թեմա`3** Առկայացուցիչների ընդհանուր բնութափիր և իմաստային դասակարգումը: **Թեմա`4** Դերանունների փոխակերպիչ գործառությունը: Դերանունների բառաքերականական ենթախմբերը: **Թեմա`5** Բայերի ընդհա-

նուր քնութագիրը: Ժամանակի կարգը և կերպաժամանակային ձևերի իմաստույթային առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Հնդացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Mkhitarian Ye., Chubaryan A., *Theoretical English Grammar: Seminars*, YSU Press, 2013
2. Blokh M.Y., *A Course in Theoretical Grammar*, Moscow: Vissnaya Shkola, 2000
3. Swan M., *Grammar*. Oxford: OUP, 2011
4. Blanche-Benveniste C. Le français parlé. Etudes grammaticales, P., 2005.
5. Le Goffic P., Grammaire de la phrase française, P., 1994.
6. Riegel M., Pellat J.-C., Rioul R., 1994, Grammaire méthodique du français, Paris, PUF.
7. E. A. Réfézovskaia, A. K. Vassiléva, Essai de grammaire française (Cours Théorique), Leningrad, 1973.
8. Théorie de grammaire française, Recueil de textes (Т. А. Абросимова, Хрестоматия по теоритической грамматике французского языка), М., 1987.
9. Théorie de grammaire française. Recueil de textes (С. М. Щкенина, Хрестоматия по теоретической грамматике французского языка), Л., 1980.
10. В. Г. Гак, Теоритическая грамматика французского языка. Морфология, М., 1986.

0305/B12	Երկրագիտություն (Անգլիա)	3 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	

6-րդ կիսամյակ | Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց

Դասընթացը նպատակ ունի ընդհանրացնելու, համակարգելու և ձըշգրտելու ուսանողների ձեռք բերած գիտելիքները և հաղորդելու նոր երկրագիտական տեղեկություններ: Երկրագիտության դասընթացը անզերեն լեզվի՝ որպես մասնագիտության դասավանդման ընդհանուր ծրագրի կարևոր բաժիններից է, որը նպատակ ունի ուսանողին ներկայացնել հասկացական և մշակութարանական բնույթի տեղեկություններ Միացյալ Թագավորության և Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների մասին:

Կրթական վերջնապարզունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- ձեռք կրերի երկու հիմնական լեզվակիր երկրների նյութական և հոգևոր մշակույթի պետականական, կրոնածիսական բազմազանության վերաբերյալ գիտելիք:

Ունակ կյանք.

✓ (ըուն մասնագիտական կարողություններ)

- ընդհանրացնել և համակարգել ձեռք բերած երկրագիտական գիտելիքները:
- համադրելու և մեկնաբանելու երկրագիտական գիտելիքները անզերեն լեզվի մշակույթի համատեքստում:

(ընդհանրական կարողություններ)

- հասկանալու եվրոպական գլոբալիզացիայի գործընթացներում անզերենի դերը և նշանակությունը, հատկապես լեզվական գործունեության տարբեր ոլորտներում: բայտ աներաժեշտության կիրառելու անզախոս երկրների քաղաքական և տնտեսական կառուցվածքի վերաբերյալ գիտելիքներ,
- կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները միջլեզվական և միջմշակութային շփումների ընթացքում,
- համաշխարհային պատմության համատեքստում դիտարկելու այդ երկրների պատմական իրադարձությունները,
- այլ մշակույթների հետ համադրմամբ քննարկելու անզախոս երկրների մշակութային արժեքները:

Համատառ բավանդակություններ

Թեմա՝ 1 Դասընթացի երկու հիմնական մասերի (Մթ/ԱՄՎ) հետ առնչվող առարկաների լուսաբանման ներածություն. Երկրագիտության մասնագիտական կարողությունները:

յունը և հարակից գիտությունները: **Թեմա՝ 2** Մթ/ԱՄՆ պատմության, աշխարհագրության պետական կարգի և խորհրդանշերի վարչատարածքային բաժանումների, ներգաղթի և ժողովրդագրական նկարագրի ուրվագիծ:

Ստուգումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. The Oxford Popular History of Britain. Edited by K.O.Morgan. Oxford University Press, 1993.
2. An Outline of American History, Washington, DC., US Information Agency, 1994.
3. Bromhed Peter, Life in Modern Britain. Fourth edition. London, Longman, 1977.
4. Making America: The Society and Culture of the United States, Edited by Luther C.

0305/B12	Երկրագիտություն /Ֆրասներին/	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
7-րդ կիսամյակ	Հանրագումարային	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ ֆրանսիական քաղաքակրթության նվաճումների և արդի աշխարհաքաղաքական պայմաններում Ֆրանսիայի դերի և նշանակության մասին:

Կրթական վերջնաարդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- Ֆրանսիայի պատմության, մշակութի, հասարակական – քաղաքական կյանքի մասին,

Ունակ կյանք.

- (բուն մասնագիտական կարողություններ)

- հասկանալու Ֆրանսիայի պատմական գարգացման առանձնահատկությունները և արդի հիմնախնդիրները,
(ընդհանրական կարողություններ)
- օգտվելու մասնագիտական գրականությունից և գրելու ֆրանսիական քաղաքակրթության այլ այլ հարցերին վերաբերող ոչ մեծ աշխատանք՝ գեկուցում, թեզիս:

Համառոտ բովանդակություն

Թեմա`1** Ֆրանսիայի բնական և ժողովրդագրական պայմանների բնութագիրը: **Թեմա`2 Երկրի (տարածաշրջանի) վարչատարածքային և տնտեսաաշխարհագրական բաժանումը: **Թեմա 3`** Համառոտ պատմամշակութային ակնարկ: **Թեմա`4** Ֆրանսիական դասական գրականությունը: **Թեմա` 5** Ֆրանսիական երաժշտությունը, թատրոնը և կինոն:

**Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները
Հանրագումարային բննություն**

Քննությունը բանավոր է 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 5 միավոր: Միավորների քայլը՝ 1 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Assia Gharibian, Mélanie Djoulhakian "France. Cours d'histoire et de civilisation", Ed. d'auteur, Erevan, 2009.
2. France, La documentation française, Ministère des affaires étrangères, France, 1999.
3. Histoire, Géographie 5 e , Ed Blen, Paris 1995.

0302/B6	Լեզվաբանության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
IV կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ներկայացնել լեզվի էռության, գործառության ու գարգացման հիմնական օրինաչափությունները. աշխարհի լեզուների հնչյունական, բառային, ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերի ընդհանուր առանձնահատկությունները, լեզուների դասակարգման հիմնական սկզբունքները, աշխարհի լեզուներն ու նրանց բաշխումը ըստ լեզվաբնուանիքների և ըստ կառուցվածքային տիպերի:

Կորական վերջնապայունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- Լեզվական ընդհանուր կարգերի մասին:

Ունակ կյանք

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- հասկանալու ցեղակից և ոչ ցեղակից լեզուների նմանություններն ու տարրերությունները,

(ընդհանրական կարողություններ)

- տարրերի ու տարրեր լեզվաբնուանիքների պատկանող լեզուները:

Համառոտ բովանդակություն

Թեմա`1** Լեզվի բնութագիրը. Լեզվի բնորոշումը. Լեզվի գոյության ձևերը: **Թեմա`2 Լեզուների հնչյունական համակարգերի նմանություններն ու տարրերությունները. գրային համակարգեր: **Թեմա`3** Լեզուների բառային համակարգերը: **Թեմա`4** Լեզուների ձևաբանական համակարգերը: **Թեմա`5** Լեզուների շարահյուսական համակարգերը: **Թեմա`6** Լեզվի ծագումը: **Թեմա`7** Աշխարհի լեզուների դասակարգումը:

Սոուզումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր:

Սոուզման ձևերն են.

1-ին սոուզում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

2-րդ սոուզում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Աղայան Է. Բ., Լեզվաբնության հիմունքներ, Եր. 1987:
2. Խաչատրյան Լ., Լեզվաբնության ներածություն, Եր. 2008:
3. Զահոնկյան Գ.Բ., Լեզվաբնության պատմություն, հ. 1-2, 1960-1962:
4. Զահոնկյան Գ.Բ., Ժամանակակից հայերենի տեսության հիմունքները, Եր., 1974:
5. Սոսյուր Ֆ. դը, Ընդհանուր լեզվաբնության դասընթաց, Եր., 2008:
6. Աճառյան Հ., Հայերեն արմատական բառարան, հհ. 1-4, Եր., 1971-1979:
7. Հյութշման Հ., Հայագիտական ուսումնասիրություններ, Եր., 2004:

8. Զահուկյան Գ. Բ., Հայոց լեզվի պատմություն, նախագրային ժամանակաշրջան, Եր. 1978:

0302/B4	Գրականագիտության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 Ժամ	32/0/0	
3 Կիսամյակ	Հանրագրումարային	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին պատշաճ գիտելիքներ հաղորդել գրականագիտական հիմնական հասկացությունների, տերմինների, գրական երկի կառուցվածքային առանձնահատկությունների, նրա տարրերի վերաբերյալ:

Կրթական վերջնապրունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- արդի գրականագիտության կարևորագույն հասկացությունների վերաբ երյալ,

Ունակ կյանք

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- կատարելու ցանկացած գրական տեքստի գրականագիտական վերլուծություն,

(բնդիանրական կարողություններ)

- հասկանալու գրական գործընթացը, դրա բաղադրատարրերը:

Համառոտ բովանդակություն

Թեմա`1 Գրականագիտության հիմնական բաժինները, նրանց կապը:

Արվեստի տեսակները, նրանց դասակարգումը: Գրականության տեղը արվեստի տեսակների շարքում: **Թեմա`2** Գրական պատկերման գլխավոր առարկան: Գրական-գեղարվեստական պատկերի տեսակները: **Թեմա`3** Գրական երկի թեման և թեմատիկան: Գրական երկի կոմպոզիցիան նրա ձևերն ու միջոցները: Գրական երկի սյուժեն, նրա տարրերը: **Թեմա`4** Գեղարվեստական լեզվի առանձնահատկությունները: Լեզվի պատկերավորման շարակերպության և բառային միջոցները: **Թեմա`5** Տաղաչափական համակարգեր: Բանաստեղծության կայուն ձևեր: **Թեմա`6** Գրական սեռեր և ժանրեր: Էպիկական, քնարական և դրամատիկական սեռերի առանձնահատկությունները: Վերաբարի կառուցման եղանակները տարբեր սեռերում: Գրական ժանրերի տարբերակման հիմնական սկզբունքները: **Թեմա`7** Գրական ուղղություններ:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները Հանրագումարային քննություն   Քննությունը բանավոր է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 5 միավոր: Միավորների քայլը 1 է: Հիմնական գրականության ցանկը   - Մասնուկ Աբեղյան, Երկեր, հ. Գ, Եր., 1968:   - Հայ մշակույթի նշանավոր գործիչները 5-18-րդ դդ., Եր., 1976:   - Հայ նոր գրականության պատմություն, հ. 1-5, Եր., 1979:

0305/B35	Ոճագիտություն	3 կրեյխտ		
2 Ժամ	32/0/0			
VII կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման			
Ոճագիտության դասընթացը բակալավրատի մակարդակում նպատակ ունի ուսանողներին ծանոթացնելու անզերենի ոճի հանգուցային հարցերին: Այնպիսի կարևորագույն խնդիրների լուսաբանումը, ինչպիսիք են՝ լեզվանական կարգեր, խոսքի գործառույթ և գործառական ոճ, գեղարվեստական գրականության ընկալման ընդհանուր հարցեր և այլն, անհրաժեշտություն է բանասիրական կրթության շրջանակներում: Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ ֆրանսերենի ոճաբանության առանձնահատկությունների և արդի հիմնախնդիրների մասին:				
Կորական վերօնապրոյունքները Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա. Գիտելիք և իմացություն - անզերենի և ֆրանսերենի ոճագիտության հիմունքների վերաբերյալ: Ունակ կյանք (բուն մասնագիտական կարողություններ) - կատարելու անզերեն և ֆրանսերեն տեքստի լեզվանական վերլուծություն, (ընդհանրական կարողություններ) - կարդալու, վերլուծելու և մեկնաբանելու տեքստեր Համառոտ բովանդակություն (Անզերեն) Թեմա՝ 1 Անզերենի ոճագիտության հիմնահարցեր,				

ոճագիտության հիմնական կատեգորիաները: **Թեմա`2** Անզերենի ոճագիտության հնչյունաբանական, բառագիտական, ձևաբանական և շարահյուսական հիմնահարցեր: **Թեմա`3** Լեզվառական վերլուծություն, անզերենի գործառական ոճագիտության հիմնահարցեր:

(Ֆրանսերեն) **Թեմա`1** Ընդհանուր տեղեկություններ ոճի մասին: **Թեմա`2** Ոճաբանության հիմնական ըմբռնումները և հասկացությունները: **Թեմա`3** Ուժը որպես լեզվի անհատական դրսւորում: **Թեմա`4** Գրական ոճ, հասարակական-քաղաքական տերմինաբանություն: **Թեմա`5** Ոճական կաղապարներ:

Սոուուզումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր:

Սոուուզման ձեերն են.

1-ին սոուուզում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

2-րդ սոուուզում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

Հիմնական գրականության ցանկ

1. N. Galperin, *Stylistics of English Language*, Moscow: Vishaya Shkola, 1981
2. P. Simpson, *Stylistics*. London: Routledge, 2004
3. L. Geffries, D. McIntyre, *Stylistics of English Language*. Cambridge: CUP, 2010
4. M.K. Moren, N.N. Téternikova – «Stylistique française», Moscou, 1970.
5. Marcel Cressot – « Le style et ses techniques », 1959.
6. P. Guiraud – « La stylistique », Paris, 1967.
7. Patrick Bacry – « Les figures de style » Paris, 1992.

0305/B27	Օսար լեզվի պատմություն	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
V կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել անզերենի լեզվական համակարգի ակունքներին, լրացնել անզերենի համակարգին բնորոշ հնչյունական, բառակազմական, քերականական օրինաչափությունների պատմական զարգացումը: **Դասընթացի նպատակն է** ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիք-

ներ ֆրանսերենի պատմության հիմնական փուլերի և զարգացման առանձնահատկությունների մասին:

Վրթական վերջնապարզունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- հին, միջին, ժամանակակից անգլերենի հնչյունական, քերականական համակարգին բնորոշ գծերի մասին,
- հին, միջին, ժամանակակից ֆրանսերենի հնչյունական, քերականական համակարգին բնորոշ գծերի մասին:

Ունակ կյանք

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- հասկանալու անգլերենի զարգացման առանձնահատկությունները,
- հասկանալու ֆրանսերենի զարգացման առանձնահատկությունները:

(բնդիանրական կարողություններ)

- կատարելու թարգմանություն՝ հին և միջին անգլերենից ժամանակակից անգլերեն,
- կատարելու թարգմանություն՝ հին և միջին ֆրանսերենից ժամանակակից ֆրանսերեն:

Համառոտ բովանդակություն

(Անգլերեն) **Թեմա`1** Միջլեզվական հարաբերությունների ուսումնասիրությունը լեզվի պատմության շրջանակներում: **Թեմա`2** Անգլերենի զարգացման երեք փուլերը. Դրանց լեզվական առանձնահատկությունների և պատմական ժամանակաշրջանի բնութագիրը: **Թեմա`3** Հին անգլերենի հնչյունական և քերականական համակարգի առանձնահատկությունները: **Թեմա`4** Միջին, և ժամանակակից անգլերենի հնչյունական և քերականական համակարգի բնորոշ գծերը: **Թեմա`5** Թարգմանություններ հին և միջին անգլերենից ժամանակակից անգլերեն:

(Ֆրանսերեն) **Թեմա`1** Ֆրանսերենի զարգացման հիմնական փուլերը. Հին ֆրանսերեն, միջին ֆրանսերեն և ժամանակակից ֆրանսերեն: **Թեմա`2** Գրական լեզուն և բարբառները: **Թեմա`3** Լեզվաբանական ուսմունքների պատմություն: **Թեմա`4** Հնչյունական համակարգի կրած փոփոխությունները: **Թեմա`5** Ֆրանսերենի քերականական համակարգի ձևավորման և զարգացման առանձնահատկությունները:

Սոռուցումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 2 միավոր:

Սոռուցման ձերն են.

1-ին սոռուցում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

2-րդ սոռուցում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

Հիմնական գրականության ցանկ

1. Rastorguyeva, T. A., *A History of English*, "Vysšaya škola", Moscow, 1983
2. Viney, B., *The History of the English Language*, Oxford: OUP, 2008
3. Bright, J. W., *An Anglo-Saxon Reader and An Outline of Anglo-Saxon Grammar*, New York: Henry Hold And Company, 1917
4. Sweet, H., *Anglo-Saxon Reader in Prose and Verse*, Oxford: Clarendon Press, 1894
5. Wyatt, A., *An Anglo-Saxon Reader*. Cambridge: CUP, 1919
6. Bough, A.C., Cable, T., *A History of the English Language*. Cambridge: CUP, 2002
7. Algeo, J., *The Origins and Development of the English Language*. Boston: Wadsworth, 2010
8. Hogg, R., *An Introduction to Old English*. Edinburgh: EUP, 2002
9. Mugglestone, L., *The Oxford History of English*. Oxford: OUP, 2006
10. Ancien français: Sémantique, syntaxe. Pour les étudiants de licence de Lettres modernes de l'Université Paul-Valéry Montpellier III. Montpellier; 2004.
11. Benveniste E. Problèmes de linguistique générale; tome 1 et 2, Paris; Gallimard; 1974.
12. Chaurand J., Histoire de la langue française; Paris, PUF, 1993.
13. Le Roman de Renart; extraits; Paris; Larousse; 1972.
14. Maingueneau D., Charaudeau P. (dir.) Dictionnaire d'analyse du discours. Paris; Seuil, 2002.
15. Maingueneau D., Les termes clés de l'analyse du discours. Paris; Seuil; 1996.
16. Paveau M.-A., Sarfati G.-E. Les grandes théories de la linguistique. Paris, Armand Colin, 2003.
17. Tritter J.-L., Histoire de la langue française, Paris, Ed. ellipses, 1999.

0305/B28	Տեսական հնչունաբանություն	2 կրեդիտ
2ժամ	32/0/0	
V կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ անգլերենի հնչունական համակարգի ձևավորման և արտասանական առանձնահատկությունների մասին:		
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ ֆրանսերենի հնչունական համակարգի ձևավորման և արտասանական առանձնահատկությունների մասին:		
Կրթական վերջնապարզունքները Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա. Գիտելիք և իմացություն - տեսական հնչունաբանության ուսումնասիրման առարկայի, հիմնական բաժինների և դրանց առնչվող տեսական խնդիրների վերաբերյալ: Ունակ կյանք (<i>բուն մասնագիտական կարողություններ</i>) - տիրապետելու առարկայի հիմնական տեսական առանձնահատկություններին, որոշակի լսողական հմտությունների, - կատարելու գիտահետազոտական աշխատանք, (<i>բնդիսներական կարողություններ</i>) - իմանալու հնչունաբանության բնագավառի վերջին նորությունները:		
Համառոտ բովանդակություն (Անգլերեն) Թեմա` 1</b> Ընդհանուր տեղեկություններ հնչունի մասին: Հատույթային հնչույթաբանություն. <b>Թեմա` 2 Հնչունների դասակարգման չափանիշներն ու սկզբունքները: Թեմա` 3</b> Ուժագիտական հնչույթաբանություն: <b>Թեմա` 4 Վերհատույթային հնչույթաբանություն, հնչերանգ, հիմնական տոնները/ձայնաստիճանները: Թեմա` 5</b> Խոսքի տաղաշափական առանձնահատկությունները: <b>Թեմա` 6 Բանասիրական հնչունաբանություն: Թեմա` 7</b> Բառագիտական հնչունաբանություն: <b>Թեմա` 8 Խոսքի պարալեզվաբանական առանձնահատկությունները: Թեմա` 9		

Անգլերենի ուղղախոսությունը, նրա արտասանական տարբերությունները: **Թեմա` 10** Անգլերենի ուղղախոսությունը, նրա արտասանական տարբերությունները:

(Ֆրանսերեն) **Թեմա` 1** Ընդհանուր տեղեկություններ հնչյունի մասին: **Թեմա` 2** Հնչյունների դասակարգման չափանիշներն ու սկզբունքները: **Թեմա` 3** Հնչյուն և հնչույթ, վանկ: **Թեմա` 4** Հնչյուն-բառ և բառ-նախադասություն փոխհարաբերությունները: **Թեմա` 5** Հնչյունական իմաստի խնդիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանակոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

Հիմնական գրականության ցանկ

1. Roach, P., *English Phonology and Phonetics*, Cambridge : CUP, 2009
2. Barisova, L.V., Metlyuk, A.A., *Theoretical Phonetics*, ebook.
3. Леонтьева С.Ф. Теоретическая фонетика современного английского языка. Москва: Менеджер, 2004
4. Gardes-Tamine J., La grammaire. 1.Phonologie, morphologie, lexicologie., P.,1998.
5. Blboulian T., Les voyelles, E., 2011.
6. Payrolaze M., Bara de Tobar, Manuel de phonétique et de diction française,P., 1974.
7. Chigarevskaya E., Théorie de la phonétique, M.,1997.
8. Léon P., Le français standard, P., 1974.
9. Blboulian T. Guide de prononciation, E., 2009.
10. Martinet L., Le français parlé, P., 1998.

0302/B05	Հայ հին և նոր գրականություն	2 կրկնիս
2 Ժամ	32/0/0	
4 Կիսամյակ	Հանրագումարային	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ներկայացնել հայ գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական վերջնաարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.

Գիտելիք և իմացություն

- հայ գրականության զարգացման միտումների, գրական ժանրերի և ուղղությունների, կերպավորման ու պատկերային առանձնահատկությունների մասին:

Ունակ կյանք

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- կատարելու գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ,

(բնդիանրական կարողություններ)

- հասկանալու գրական երկերի գաղափարական և պատմահասարակական դերը:

Համառոտ բովանդակություն

Թեմա`1** Հայ մշակույթը մինչև 5-րդ դար: Մեսրոպ Մաշտոցը և գրերի ստեղծումը, գրականության զարգացման հիմնական ուղղությունները: **Թեմա`2 Պատմագրություն: **Թեմա`3** Հայ միջնադարյան գրականությունը: **Թեմա`4** Հայ նոր գրականությունը: **Թեմա`5** Հայ նորագույն գրականությունը: **Թեմա`6** Արդի հայ գրականությունը և նրա զարգացման միտումները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Հանրագումարային քննություն

Քննությունը բանավոր է 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 5 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Հայ հին և միջնադարյան արձակի քրեստոմատիա:
2. Հայ հին և միջնադարյան բանաստեղծության քրեստոմատիա, Երևան, 1979:
3. Հայ հին և միջնադարյան քնարերգություն, Երևան 1987:
4. Հայ քնարերգության անտիկ շրջանից մինչև 8 –րդ դար, Երևան 1981:
5. Մարգարիտներ հայ քնարերգության, Ա հատոր, Երևան, 1971:

0302/В08	Հայ նորագույն գրականություն	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
5-րդ կիսամյակ	Հանրագումարային	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ներկայացնել նորագույն շրջանի հայ գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.		
Գիտելիք և իմացություն		
նորագույն շրջանի հայ գրականության գլխավոր երկերի և գրականության մեջ պատմական դեպքերի արտացոլման վերաբերյալ:		
Ունակ կյանք (բուն մասնագիտական կարողություններ)		
կատարելու գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ,		
(բնդիանրական կարողություններ)		
հասկանալու գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները:		
Համառոտ բովանդակություն		
Թեմա՝ 1 20-րդ դարասկզբի պատմական իրադարձությունների արտացոլումը հայ գրականության մեջ: Թեմա՝ 2 Գրական-գեղարվեստական ուղղություններ, հոսանքներ: Թեմա՝ 3 Հայ գրականությունը 20-30-ական թթ. Հասարակական-քաղաքական իրադարձությունները, դրանց արտացոլումը գրականության մեջ: Ե.Զարենց: Դ. Դեմիրճյան, Ս. Զորյան: Ա. Բակունց: Շահան Շահնուր, Կոստան Զարյան: Թեմա՝ 4 Հետպատերազմյան շրջանի հայ գրականությունը: Պ. Սևակ, Հ. Մաթևոսյան:		
Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները		
Հանրագումարային քննություն		
Քննությունը բանավոր է 20 միավոր առավելագույն արժեքով:		
Հարցատունը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 5 միավոր: Միավորների քայլը՝ 1 է:		
Հիմնական գրականության ցանկը		
- Հր. Թամրազյան, Սովետահայ գրականության պատմություն, Եր., 1980: Ս. Աղաբաբյան, Հայ սովետական գրականության պատմություն,		

հ. 1, 1986:

3. Վ.Գաբրիելյան, Սփյուռքահայ գրականության պատմություն, Եր., 2008:

0305/B11	Ոռու գրականության պատմություն	2 կրեդիտ
2 ժամ	32/0/0	
VI կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին գիտելիք հաղորդել ոռու գրականության պատմական զարգացման, հիմնական գրական ուղղությունների, ինչպես նաև առանձին ոռու դասական գրողների ստեղծագործության մասին:		
Կորական վերջնապարզունքները. Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա. Գիտելիք և իմացություն • ոռու գրականության զարգացման հիմնական փուլերի մասին:		
Ունակ կյանք (բուն մասնագիտական կարողություններ) • իմանալու 18-20-րդ դարերի ոռու գրականության զարգացման հիմնական ուղղությունները, (ընդհանրական կարողություններ) • ծանոթանալու ոռու դասականների կարևորագույն ստեղծագործություններին:		
Համառոտ բովանդակություն Թեմա՝ 1 Ոռու գրականության դերը համաշխարհային մշակույթում: Հին ոռու գրականության հիմնական ժանրերն ու նշանավոր հուշարձանները: Թեմա՝ 2 18-րդ դարի գրականության հիմնական ուղղությունները: Ոռուսական կլասիցիզմ: Ոռուսական սենտիմենտալիզմ: Դ.Ֆոնվիզինի, Ն.Կարամզինի ստեղծագործությունը: Թեմա՝ 3 Ոռուսական ումանստիզմ: Ա.Պուշկինը և պուշկինյան դարաշրջանի ոռու գրականությունը: Մ.Լերմոնտովի և Ն.Գոգովի ստեղծագործությունը: Թեմա՝ 4 Ռեալիզմի հետազա զարգացումը ոռու գրականության մեջ: Ի.Գոնչարովի, Ա.Օստրովսկու, Ի.Տուրգենևի ստեղծագործությունը: Թեմա՝ 5 Ֆ.Դոստովսկու, Լ.Տոլստոյի և Ա.Չեխովի ստեղծագործությունը: Թեմա՝ 6 Մոդեռնիստական ուղղությունները ոռու գրականության մեջ /սիմվոլիզմ, ակմեիզմ, ֆուտուրիզմ/: Թեմա՝ 7 20-րդ դարի ոռ-		

ւասկան ռեալիզմը: Մ.Գորկու, Ի.Բունինի, Մ.Շոլյխովի, Մ.Բուլգակովի ստեղծագործությունը: **Թեմա՝ 8** 20-րդ դարի 2-րդ կեսի պատմության ուրվագիծ:

Ստուգումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 2 միավոր:

Ստուգման ձերն են.

1-ին ստուգում. Գրաֆոր հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Аникин В.П. Русское устное народное творчество, М., 2001.
2. Лихачев Д.С. Исследования по древнерусской литературе, Л., 1986.
3. Благой Д.Д. История русской литературы XVIII в., М., 1960.
4. Поступов Г.Н. История русской литературы XIX века (1840-1860), М., 1981.
5. Гаспаров М.Л. Русская поэзия серебряного века, 1890-1917 гг., М., 1993.
6. Крук И.Т. Русская литература XX века. Дооктябрьский период, Л., 1991.
7. Соколов А.Г. История русской литературы конца XIX – начала XX века, М., 1988.

0305/B36	Թարգմանության տեսություն և պրակտիկա	4 կրեդիտ
4ժամ	32/0/0	
VIII կիսամյակ	Հասրաժայիկ նպատակն է ուսանողների ստացած տեսական գիտելիքները ուղղորդել թարգմանությանը, նրանց մեջ ձևավորել թարգմանական հմտություններ:	
Կրթական վերջնաարդյունքները		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը կունենա.		
Գիտելիք և իմացություն		
• գեղարվեստական թարգմանության հմտությունների մասին:		

Ունակ կլինի

(ըուն մասնագիտական կարողություններ)

- հասկանալու թարգմանաբանության կառուցվածքային փոխակերպումները,

(ընդհանրական կարողություններ)

- ըմբռնելու թարգմանության սկզբունքները:

Համառոտ բովանդակություն

(Անգլերեն) **Թեմա`1** Թարգմանաբանական տեսության համառոտ պատմական ակնարկ: **Թեմա`2** Թարգմանությունը որպես բանասիրական ուսումնասիրության առարկա: Համարժեքության խնդիրը, հավելում և կորուստ, անթարգմանելիություն: **Թեմա`3** Թարգմանչի անհատականության խնդիրը: **Թեմա`4** Բացականչությունների, գոեհկաբանությունների թարգմանության խնդիրը:

(Ֆրանսերեն) **Թեմա`1** Թարգմանությունը որպես միջմշակութային հաղորդակցության կարևոր միջոց: **Թեմա`2** Ֆրանսերենից հայերեն թարգմանության առանձնահատկությունները: **Թեմա`3** Հայերենից ֆրանսերեն թարգմանության առանձնահատկությունները: **Թեմա`4** Հասարակական-քաղաքական տեքստերի թարգմանության առանձնահատկությունները: **Թեմա`5** Համաժամանակյա թարգմանություն:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Հանրագումարային քննություն

Քննությունը բանավոր է 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 5 միավոր: Միավորների քայլը՝ 1 է:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Виноградов, В.В. Лексические вопросы перевода художественной прозы. М., 1978.
2. Феодоров, А. В. Основы общей теории перевода, М., 1983.
3. Феодоров, А. В. Очерки общей и сопоставительной стилистики, М., 1971.
4. Задорнова Б. Я., Восприятие и интерпритация художественного текста, М., 1987.
5. Silver, P., The Art of Translation. London, 1966.
6. Pinchuck, L. Scientific and Technical Translation. London, 1977.

7. Виноградов, В.В. Лексические вопросы перевода художественной прозы. М., 1978.
8. Феодоров, А. В. Основы общей теории перевода, М. ,1983.
9. Феодоров, А. В. Очерки общей и сопоставительной стилистики, М., 1971.
10. Задорнова Б. Я., Восприятие и интерпритация художественного текста, М., 1987.
11. Silver, P., The Art of Translation. London, 1966.
12. Pinchuck, L. Scientific and Technical Translation. London, 1977.